

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

6/2022
Červen

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF
Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Mgr. M. Lukeš,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková,
S. Pelech, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 29. 6. 2022

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Mgr. M. Lukeš,
Bc. H. Nováková, PhDr. L. Tvrda,
S. Pelech, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám červnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete přehledový článek „Investice v Africe: Evropská unie a Čína soupeří o přízeň na kontinentu“, který se věnuje investičním aktivitám v nejrychleji se urbanizujícím regionu světa. Nastíněna je dynamika investic a vzájemného obchodu mezi Afrikou a Čínou, resp. mezi Afrikou a EU, a dále se článek věnuje odlišným podmínkám, jež investice těchto významných hráčů provází, zejména je pozornost věnována propojení investičních balíčků Evropské unie s požadavky na dodržování lidských práv, popř. dalšími politickými cíli, jako diverzifikace afrických zdrojů energie, dosažení klimatických cílů, bránění migraci či omezení globálního vlivu Číny.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. Jiří Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Letní provoz Odborné knihovny MF

Rádi bychom Vás upozornili, že v období od 1. 7. do 31. 8. 2022 bude mít Odborná knihovna Ministerstva financí následující otvírací dobu:

pondělí:	9:00 - 12.00, 13.00 - 15.00
úterý:	9:00 - 12.00
středa:	9:00 - 12.00, 13.00 - 15.00
čtvrtek:	9:00 - 12.00
pátek:	9:00 - 12.00

Konvergenční Zprávy Evropské komise a Evropské centrální banky k plnění podmínek pro přijetí eura:
https://ec.europa.eu/info/publications/convergence-report-2022_en

Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem v roce 2021 publikována ČNB:
<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/aktuality/Zprava-o-vykonu-dohledu-nad-financnim-trhem-v-roce-2021>

Publikováno na webu MF

Státní rozpočet v kostce - 2022:
<https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/vzdelavani/rozpocet-v-kostce/statni-rozpocet-v-kostce-2022-47759>

Monitoringy tisku

Pravidelný speciální monitoring za období 28. 5. 2022 – 28. 6. 2022 se tentokrát věnuje tématu:

Předsednictví v Radě Evropské unie

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

Je též možné se přihlásit k odběru dalších monitoringů vztahujících se k našemu předsednictví:

Ecofin, rozpočet EU, předsednictví ČR v EU, Předsednictví v Radě EU

Seznam všech dostupných monitoringů:

<https://knihovna.urad.mfcr.cz/web2/monitor.php>

O B S A H

Podrobně k tématu.....	4
Investice v Africe: Evropská unie a Čína soupeří o přízeň na kontinentu	4
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	9
Daně.....	9
Ekonomické vědy. Ekonomie	16
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	17
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	22
Informatika. Počítače	25
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	25
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	26
Podnik a podnikání	30
Pojišťovnictví. Sociální péče	31
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	31
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	31
Právo.....	33
Statistika. Demografie. Sociologie	37
Účetnictví	37
Veřejná správa	38
Veřejné finance. Rozpočet.....	40
Zemědělství	41
Životní úroveň	41
Ostatní	42
Přehled nových knih	48

Investice v Africe: Evropská unie a Čína soupeří o přízeň na kontinentu

Samuel Pelech

Oddělení 7403, Informační podpora a knihovna

Zatímco většina světa sleduje dramatické obrazy války na Ukrajině a širší konfrontaci Ruska se Západem, jiný druh mocenského konfliktu se v posledních měsících odehrává na úplně jiném kontinentu. Soupeření o vliv mezi evropskými a čínskými investicemi v Africe je stále ostřejší.

Článek se věnuje *investičním aktivitám Číny a Evropské unie na africkém kontinentu* a současné situaci. Toto téma se objevuje v tisku poměrně často, v minulosti nejčastěji v souvislosti s ekonomickými investicemi Čínské lidové republiky, ale v současnosti se čím dál více mluví také o snahách Evropské unie v čele s Francií konkurovat vlivu Číny pomocí nových investičních balíků.

Afrika je v současnosti nejrychleji se urbanizujícím regionem na světě, přičemž tempo stěhování venkovských migrantů do měst dokonce překonalo i situaci v Číně a Indii. Do roku 2050 se podle predikcí počet obyvatel Afriky, který nyní činí 1,2 miliardy, zdvojnásobí, přičemž 80 % tohoto nárůstu připadne na města, čímž se počet městských obyvatel kontinentu zvýší na více než 1,3 miliardy.¹ Jen v nigerijském Lagosu přibývá 77 obyvatel za hodinu.

Podle OSN je Afrika také nejvýnosnějším regionem na světě. Zpráva Konference OSN o obchodu a rozvoji uvádí, že za posledních 10 let měla Afrika nejvyšší míru návratnosti přílivu přímých zahraničních investic: 11,4 %. Pro srovnání, celosvětový průměr je 7,1 %. Velké zásoby přírodních zdrojů v Africe také slibují světlou budoucnost pro rozvoj hodnotových řetězců.²

Také podle MMF patří vyhlídky hospodářského růstu Afriky k nejsvětlejším na světě. 6 z 12 nejrychleji rostoucích zemí světa se nachází v Africe (Etiopie, Demokratická republika Kongo, Pobřeží slonoviny, Mosambik, Tanzanie a Rwanda).³ Odvětví, v nichž by zahraniční společnosti mohly mít komparativní výhodu, jako je bankovníctví, telekomunikace a infrastruktura, patří k tahounům současného hospodářského růstu v Africe, což vytváří jasné investiční příležitosti pro zahraniční podniky.⁴

Pozornost investorů z celého světa se nyní upírá k Africe, přičemž srovnání s Čínou z 90. let minulého století již nevyznívá jako radikální prognóza. S tímto závratným tempem urbanizace přichází mnoho nebývalých ekonomických příležitostí. Tento rychlý přechod představuje velkou výzvu pro země, které jsou ochotny riskovat miliardy v rámci revoluce v budování infrastruktury, jakou svět dosud nezažil – a žádná země neodpověděla na výzvu Afriky tak jako Čína.

¹ Investing in Africa is sound business and a sustainable corporate strategy. In: *Africa Renewal* [online]. 20. 8. 2018 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.un.org/africarenewal/web-features/investing-africa-sound-business-and-sustainable-corporate-strategy>

² *Economic Development in Africa Report 2021*. In: UNCTAD *Economic Development in Africa Report* [online]. 2021 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: https://unctad.org/system/files/official-document/aldcafrica2021_en.pdf

³ Report: Africa Delivers Largest Profits on Investment. In: VOANews [online]. 5. 2. 2020 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: https://www.voanews.com/a/economy-business_report-africa-delivers-largest-profits-investment/6183772.html

⁴ What China Is Really Up To In Africa. In: *Forbes*. [online]. 3. 10. 2019 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/wadeshepard/2019/10/03/what-china-is-really-up-to-in-africa/?sh=60d7d1df5930>

Navzdory mnoha pozitivním odhadům hospodářského růstu v Africe však zůstává otázkou, zda je africký kontinent skutečně schopen tak rychlého růstu, a to především kvůli klimatickým faktorům afrických zemí.⁵

Čínská stopa

Čína je nyní největším obchodním partnerem Afriky a čínsko-africký obchod dosahuje ročně přes 200 miliard dolarů. Podle dostupných údajů působí v současné době na celém africkém kontinentu více než 10 000 čínských firem a hodnota čínských obchodů na tomto kontinentu od roku 2005 činí více než 2 biliony dolarů. Afrika také zastínila Asii jako největší trh pro čínské zahraniční stavební zakázky. Aby Peking udržel tuto dynamiku, v roce 2013 oznámil vytvoření fondu pro rozvoj infrastruktury v Africe v rámci plánu Nové Hedvábné stezky neboli iniciativy Pás a stezka v hodnotě 1 miliardy dolarů. V roce 2018 pak ještě schválil ohromný balíček finanční pomoci Africe v hodnotě 60 miliard dolarů.⁶ Plán Nové Hedvábné stezky je však od počátku kontroverzní kvůli korupci a problémům s udržitelností dluhu, kterým čelí přijímající země.

Čína se rovněž stala ústředním hráčem v africkém urbanizačním úsilí, neboť obrovské procento infrastrukturních iniciativ na kontinentu je řízeno čínskými společnostmi nebo podporováno čínským financováním. Čína je již 12 let největším obchodním partnerem Afriky, a to i přesto, že od pandemie hodnota obchodu kolísala. Celkově je také čtvrtým největším investorem na kontinentu.⁷

Od roku 2003, kdy jsou nejdříve k dispozici oficiální údaje, se roční toky přímých čínských zahraničních investic do Afriky výrazně zvýšily – z pouhých 74 milionů dolarů v roce 2003 na 5,4 miliardy dolarů v roce 2018. V roce 2019 se tok čínských přímých zahraničních investic do Afriky snížil na 2,7 miliardy dolarů, a poté se, navzdory pandemii covid-19, opět dostal na 4,2 miliardy dolarů v roce 2020.⁸ Ve stejném období vzrostly zásoby čínských přímých zahraničních investic v Africe téměř stonásobně, ze 490 milionů dolarů v roce 2003 na 43,4 miliardy dolarů v roce 2020, přičemž vrcholu dosáhly v roce 2018, kdy činily 46,1 miliardy dolarů. Tím se Čína stala čtvrtým největším investorem v Africe, a předstihla tak i Spojené státy.

Z ekonomického hlediska znamenal rok 2013 pro Afriku zásadní posun, když Čína předstihla USA jako největší kapitálový investor na kontinentu. Po roce 2017 Čína pokračovala v doplňování investičních kapacit do Afriky, které USA stáhly, motivována zejména strategickým významem přesvědčivé hospodářské budoucnosti Afriky jako dalšího motoru světového hospodářského růstu.⁹

Čína si jako největší příjemce celosvětových přímých zahraničních investic v roce 2021 plně uvědomuje, jakou sílu měly přímé zahraniční investice při transformaci její vlastní ekonomiky, jakmile se koncem dvacátého století otevřely její ekonomické brány. Afrika dnes ztělesňuje nápadnou geografickou a ekonomickou podobnost s Čínou z doby před čtyřmi desetiletími. V Africe dnes žije

⁵ Why it costs so much to move goods around Africa. In: *The Economist*. [online]. 26. 3. 2022 [cit. 20. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2022/03/26/why-it-costs-so-much-to-move-goods-around-africa>

⁶ Chinese Economic Engagement in Africa: Implications for U.S. Policy. In: *Foreign Policy Research Institute*. [online]. 24. 1. 2022 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.fpri.org/article/2022/01/chinese-economic-engagement-in-africa/>

⁷ The Quiet China-Africa Revolution: Chinese Investment. In: *The Diplomat* [online]. 22. 11. 2021 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://thediplomat.com/2021/11/the-quiet-china-africa-revolution-chinese-investment/>

⁸ Chinese Investment in Africa Rises as Project Values and Bilateral Trade Decline. In: *International Institute for Sustainable Development* [online]. 25. 10. 2021 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.iisd.org/articles/chinese-investment-africa-bilateral-trade-decline>

⁹ Viz pozn. č. 2

1,3 miliardy lidí s průměrným věkem 19,7 let – obrovská, mladá a levná pracovní síla, která se chce učit a zoufale touží po lepším životě, stejně jako tehdy v Číně.¹⁰

Fórum pro čínsko-africkou spolupráci (FOCAC) je v současnosti velmi důležitým symbolem spolupráce mezi africkými státy a Čínou. Setkání čínských a afrických představitelů se od svého založení v roce 2000 konalo již sedmkrát. Během setkání Fóra pro čínsko-africkou spolupráci v listopadu 2021 čínský prezident Si Ťin-pching přislíbil pro Afriku investice v hodnotě přibližně 40 miliard USD, což je o třetinu méně než předchozí závazky Pekingu. I pokud jde o čínské půjčky, došlo oproti předchozím letům k jejich výraznému poklesu.¹¹

Během summitu Si zdůraznil koloniální historii Evropy s Afrikou a poznamenal, že Čína a Afrika vytvořily nezlomné bratrství v boji proti imperialismu a kolonialismu.¹²

Evropská unie chce konkurovat

Evropská unie se dlouhodobě řadí mezi nejvýznamnější partnery Afriky v rozvojové pomoci. Významným posílením mezinárodní rozvojové podpory je iniciativa Globální brána, která byla zahájena v roce 2021 a jejímž cílem je do roku 2027 mobilizovat investice ve výši až 300 miliard eur na pomoc globálnímu hospodářskému oživení z covidu-19. Investice EU se zaměří na tři klíčové oblasti: infrastrukturu, vzdělávání (které zahrnuje zaměření na migraci) a zdravotní péči.¹³

Krok, který přilákal současnou vlnu pozornosti v tisku, byl až šestý summit Evropské unie a Africké unie v Bruselu, který se uskutečnil 17. února a za přítomnosti vlád členských států.¹⁴ Ještě před summitem předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová představila plány na investice do Afriky ve výši 150 miliard eur a vysvětlila, že cílem tohoto rozsáhlého investičního balíčku je učinit z Evropy největšího a nejspolehlivějšího partnera a také zlepšit až dosud problematické vztahy mezi oběma kontinenty.¹⁵

Tento program je prvním regionálním plánem z *Globální brány Evropské unie* – investičního plánu, jehož cílem je do roku 2027 mobilizovat až 300 miliard eur na veřejnou a soukromou infrastrukturu po celém světě.¹⁶ V tisku byla velká pozornost věnována právě načasování summitu, který se konal jenom několik měsíců po zasedání Fóra pro čínsko-africkou spolupráci (FOCAC).

Před bruselským summitem Evropská komise oznámila, že v rámci iniciativy Globální brána bude jenom v Africe v příštích sedmi letech investovat 150 miliard eur. Jedná se o společné úsilí institucí EU, jako je Evropská investiční banka, Evropské banky pro obnovu a rozvoj, a členských států a jejich implementačních organizací.¹⁷

¹⁰ OBIEZU, Timothy. African Experts Argue Prospects for China's New \$300 Billion Agreement. In: VOA News [online] 4. 2. 2022 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.voanews.com/a/african-experts-argue-prospects-for-china-s-new-300-billion-agreement/6423835.html>

¹¹ PILLING, David. China cuts finance pledge to Africa amid growing debt concerns. *Financial Times*. [online]. 30. 11. 2021 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/b7bd253a-766d-41b0-923e-9f6701176916>

¹² EU Eyes €20 Billion for Plan to Take On China in Africa. *Bloomberg.com* [online]. 12. 2. 2022 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-02-12/eu-eyes-20-billion-euros-for-plan-to-take-on-china-in-africa>

¹³ CHAER, Ivan. Africa-EU cooperation. In: *International Partnerships - European Commission* [online]. 11. 9. 2019 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/international-partnerships/africa-eu-cooperation_en

¹⁴ Viz pozn. č. 9

¹⁵ Global Gateway. In: *European Commission - European Commission* [online] 2019 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/global-gateway_en

¹⁶ As EU seeks to rival China's infrastructure offer, Africans are sceptical. In: *Climate Home News* [online]. 14. 12. 2021 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://climatechangenews.com/2021/12/14/eu-seeks-rival-chinas-infrastructure-offer-africans-sceptical/>

¹⁷ Viz pozn. č. 11

Pro Evropu, která v Africe již deset zaostává za Čínou, je toto oznámení a summit první zkouškou pro velkou strategii EU pro propojení globálních bran, která má čelit čínské iniciativě Nové Hedvábné stezky v hodnotě 1 bilionu dolarů, jež přeorientovává globální obchod na strategické potřeby Pekingu. Globální brána EU tak může pomoci vytvořit nástroje na podporu africko-evropských výrobních hodnotových řetězců, které mohou konkurovat Číně.¹⁸

Seznam EU zahrnuje přibližně 60 projektů, které mají oživit vztahy po měsících napětí ohledně dodávek vakcín a patentů a také omezení cestování, jejichž cílem bylo zastavit pandemii covid-19. Jde o součást nové evropské strategie na podporu inteligentních a bezpečných propojení v oblasti digitálních technologií, energetiky a dopravy a na posílení systémů zdravotnictví, vzdělávání a výzkumu, který má čelit čínskému vlivu na tomto kontinentu.¹⁹

Evropa navrhne vybudování mezinárodního podmořského optického kabelu, který by propojil EU s Afrikou podél pobřeží Atlantiku, a podporu přístupu k fondům čisté energie na celém kontinentu.²⁰ V rámci komplexnějšího úsilí o novou spolupráci v oblasti bezpečnosti chce EU podpořit také africké ozbrojené síly dodávkami vojenského vybavení.²¹

Během summitu se vedoucí představitelé EU a AU dohodli na společné vizi obnoveného partnerství. Podle oficiálního sdělení je cílem tohoto partnerství podpora bezpečnosti, míru a udržitelného a trvalého hospodářského rozvoje a prosperity pro občany obou unií.²²

Cílem partnerství je dále prosazovat společné priority, sdílené hodnoty a mezinárodní právo. To zahrnuje také ochranu lidských práv pro všechny, rovnost žen a mužů a posílení postavení žen ve všech oblastech života.

Co na to africké státy?

Může však nový postoj Evropy v Africe uspět? Nespokojenost s kvalitou čínských výrobků a čínskými obchodními praktikami vytvořila příležitost. Čínské investice v Africe sice zlepšily infrastrukturu kontinentu, ale v žádné africké zemi nevytvořily hospodářský rozmach v čínském stylu.²³

Evropské peníze však často přicházejí s vlastní agendou a ne vždy odrážejí priority Africké unie. Africkým státům se mnohdy nelíbí, že zatímco při čínské pomoci nejsou kladeny žádné zvláštní nároky a podmínky čerpání, Evropská unie propojuje investiční balíky s ekonomickými a politickými podmínkami, jako například s dodržováním lidských práv a demokracie, nebo je zde kladen důraz spíše na priority EU. Příkladem jsou projekty na diverzifikaci afrických zdrojů energie, dosažení klimatických cílů, bránění migraci a omezení globálního vlivu Číny.²⁴

¹⁸ EU tempts Africa away from Chinese influence. In: *POLITICO* [online]. 15. 2. 2022 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/eu-tempts-africa-away-from-chinese-influence/>

¹⁹ FARAND, Chloé. As EU seeks to rival China's infrastructure offer, Africans are sceptical. In: *Euractiv* [online]. 20. 12. 2021 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.euractiv.com/section/energy-environment/news/as-eu-seeks-to-rival-chinas-infrastructure-offer-africans-are-sceptical/>

²⁰ Viz pozn. č. 15

²¹ FLEMING, Sam. EU proposes new infrastructure programme to rival China. In: *Financial Times*. [online]. 15. 9. 2021 [cit. 15. 06. 2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/7feb34b3-6ce3-4883-b18b-1e2b4401678e>

²² 邓京荆. China and EU should join hands to expedite Africa's development. In: *ChinaDaily* [online]. 17. 2. 2022 [cit. 15.06.2022]. Dostupné z: <https://www.chinadaily.com.cn/a/202202/17/WS620dd78ea310cdd39bc87491.html>

²³ EU earmarks 150 billion euros for investment in Africa. In: *Reuters* [online]. 10. 2. 2022 [cit. 15.06.2022]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/africa/eu-earmarks-150-billion-euros-investment-africa-2022-02-10/>

²⁴ Europe's winning formula for spending €150 billion in Africa. In: *Euractiv* [online]. 15. 2. 2022 [cit. 15.06.2022]. Dostupné z: <https://www.euractiv.com/section/africa/opinion/europes-winning-formula-for-spending-e150-billion-in-africa/>

Komentátoři se domnívají, že Afrika ke svému rozvoji zahraniční partnery potřebuje, ale měla by zaujmout strategickou pozici a vystupovat jednotně ve snaze vytěžit maximum výhod ze svých interakcí se všemi mezinárodními partnery.²⁵

Objevují se ale též názory, že poskytování ekonomických investic ve stylu Číny je pro africké země prostě víc atraktivní, zejména kvůli respektování suverenity a nezávislosti vlád afrických států. V konečném důsledku je tedy důležité, aby se EU méně soustředila na snahu konkurovat Číně v oblasti financování a spíše budovala svou jedinečnou sílu – podporu demokracie a financování organizací na ochranu lidských práv.²⁶

²⁵ Viz pozn. č. 15

²⁶ CANEN, Nathan, WANCHEKON, Leonard. Political Distortions, State Capture, and Economic Development in Africa. In: *Journal of Economic Perspectives*, 2022, roč. 36, č. 1, s. 101-24. DOI: 10.1257/jep.36.1.101

Daně

Peter Kraak

A comparative analysis of the amended Netherlands tax loss relief rules

Srovnávací analýza novelizovaných nizozemských pravidel pro osvobození daňové ztráty

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 4, p. 139-147

Autor v příspěvku analyzuje a porovnává pravidla pro uplatnění daňové ztráty v nizozemské, německé, francouzské a britské daňové legislativě. V úvodu představuje změny v nizozemském zákoně o daních z příjmů právnických osob týkající se převodu daňové ztráty, které jsou účinné od ledna 2022. Přináší zdůvodnění rozšíření pravidel pro uplatnění daňové ztráty a dále zkoumá vzájemný vztah obecných pravidel pro uplatnění daňové ztráty a pravidel proti přenášení daňových ztrát mezi společnostmi (anti-loss trafficking rules) v jednotlivých zkoumaných státech i z mezinárodního hlediska. - Poznámky.

Walter Niermann

Aktuelles zur Arbeitnehmerbesteuerung : zwei aktuelle Verwaltungsregelungen sowie geplante Rechtsänderungen

Novinky v oblasti zdanění zaměstnanců : dva aktuální správní předpisy a plánované právní změny

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 15, S. 901-905

Cílem článku je představit zásadní nové předpisy v oblasti zdanění zaměstnanců v Německu a poukázat na možná řešení sporných otázek, které jsou již nyní zřejmé. Dále jsou nastíněny právní změny, které v této oblasti v současné době plánuje spolková vláda. - Poznámky.

Pieter-Jan Wouters

Belgian tax shelter for the gaming industry on the horizon

Belgická daňová ochrana pro herní průmysl je na obzoru

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 2-3, p. 127-131

Článek představuje belgický režim daňových úlev (tax shelter), spočívající v pobídkách v oblasti daně z příjmů právnických osob pro investory do filmové výroby, a dále informuje o rozšíření této daňové pobídky na investice do videoherního průmyslu. Autor přibližuje podmínky fungování tohoto typu osvobození od daně, žádost o jeho poskytnutí a charakterizuje přínosy režimu pro investory, producenty videoher i pro belgický stát. - Poznámky.

Cui Xiaojing and Chen Jingxian

Building a Belt and Road international tax dispute prevention and resolution mechanism

Budování mechanismu pro prevenci a řešení mezinárodních daňových sporů v rámci Nové hedvábné stezky

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 4, p. 170-182

Součástí mezinárodní hospodářské spolupráce v rámci čínské Nové hedvábné stezky (BRI) je i daňová oblast (mechanismus BRITACOM, který vznikl v r. 2019). Vzhledem k počtu zapojených zemí dochází někdy k problémům s interpretací bilaterálních daňových smluv. Autoři v příspěvku popisují, jak by situaci mohl řešit mechanismus pro řešení daňových sporů. Nejprve uvádějí současný stav daňové spolupráce mezi zeměmi BRI, následně se věnují nedostatkům stávajícího systému řešení sporů a poté navrhují ideální podobu fungování mechanismu pro prevenci a řešení sporů. - Poznámky.

Marco Dietrich and Cormac Golden

Consistency versus "gold plating" : the EU approach to implementing the OECD Pillar Two

Konzistentní přístup nebo "pozlátko"? : přístup Evropské unie k zavádění druhého pilíře inkluzivního rámce OECD

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 4, p. 183-196

Evropská komise navrhla v r. 2021 transpozici pravidel OECD "GloBE" (Globální pravidla proti erozi daňového základu) do svého práva prostřednictvím vlastní směrnice. Součástí druhého pilíře pravidel "GloBE", který zavádí globální minimální efektivní sazbu daně z příjmů právnických osob ve výši 15 %, jsou dvě základní ustanovení - pravidlo pro zahrnutí příjmů (Income Inclusion Rule, IIR) a pravidlo

pro nedostatečně zdaněné platby (Undertaxed Payment Rule, UTPR). Autoři v příspěvku nejprve popisují obsah pravidel "GloBE" a dále se pak soustředí na odlišnosti ve znění v navrhované směrnici oproti "originálním" pravidlům OECD. Předloženo je i několik případových studií, na kterých autoři rozdílů demonstrují. - Poznámky.

Lenka Nováková, Michaela Felcmanová, Jan Hájek

Daňověprávní aspekty práce z domova

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2022, č. 1, s. 44-53

Současné pracovněprávní i daňové pojetí práce z domova je v ČR poněkud nedostatečné a nereflexuje stávající potřeby zaměstnavatelů a zaměstnanců. Příspěvek rozebírá problematiku náhrady výdajů vzniklých při výkonu práce z domova (náhrada a její výše v dani z příjmů fyzických osob, charakter náhrady a daňová uznatelnost z hlediska daně z příjmů právnických osob) a problematiku přeshraničního výkonu home office. V rámci ní řeší otázky daně z příjmů fyzických osob, vedení mzdové evidence pro českého daňového nerezidenta a aplikace koordinačních nařízení v oblasti sociálněprávních předpisů. Zvažuje rovněž problematiku možného vzniku stálé provozovny zaměstnavatele ve státě, kde se home office zaměstnanec nachází. - Poznámky.

Joachim Englisch, Ingo van Lishaut

Die Implementierung von Pillar One in das deutsche Steuerrecht. Teil I

Implementace Pilíře I BEPS do německého daňového práva

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 9, S. 385-394

Podrobný pohled na implementaci prvního pilíře projektu OECD BEPS 2.0 (Base erosion and profit shifting) do německého daňového práva. První část článku shrnuje východiska programu BEPS, představuje základní pojmy a funkce (zejm. tzv. "částku A" jako základní činitel, z něhož jsou odvozeny další výpočty), vymezení místa vzniku zisku, mechanismus přiřazení rozhodovacího břemene a metodiku prevence dvojího zdanění. - Poznámky.

Jáchym Lukeš, Jana Skálová

Dopad změn podmínek pro aplikaci zvýhodněné daňové sazby u nemovitostních investičních fondů v České republice

Politická ekonomie, Sv. 70, (2022) č. 2, s. 135-157

Článek zkoumá reakci investičních fondů s právní osobností na změnu české daňové legislativy upravující zvýhodnění daně z příjmů pro základní investiční fondy. Nejprve přibližuje právní úpravu zdanění investičních fondů a její vývoj v ČR, problematiku přesouvání zdanitelných zisků do investičních fondů a jejich účelového zakládání s převažujícím cílem daňové optimalizace. Následně autoři popisují boj proti těmto praktikám ze strany státu. Dále formulují hypotézy možné reakce nemovitostních fondů na novelizaci zákona o daních z příjmů v letech 2015 a 2019 a na základě dat o 74 fondech za období 2014-2019 tyto hypotézy ověřují. Po seznámení s výsledky autoři konstatují, že rozbor reakce investičních fondů na změnu legislativy jednoznačně ukázal, že současná úprava zdanění základních investičních fondů je nedostatečná. Většina zdanitelných zisků u zkoumaných fondů je i nadále zdaněna 5% sazbou daně. - Poznámky.

Konstantia Karakike

Introduction of exit taxation and hybrid mismatch rules in Greece

Zavedení zdanění při odchodu a pravidel pro hybridní nesoulady v Řecku

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 4, p. 173-175

Stručné představení způsobu začlenění úpravy zdanění při odchodu (exit taxation) a pravidel pro hybridní nesoulady vycházející z evropské směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD) do řecké daňové legislativy. Autor komentuje vliv transpozice těchto dvou významných pravidel proti vyhýbání se daňovým povinnostem z teoretického i praktického pohledu. - Poznámky.

Martin Fochmann

Introduction to the special issue "Behavioral taxation"

Úvod ke zvláštnímu číslu o "behaviorálním zdanění"

FinanzArchiv, Vol. 78, (2022) No. 1-2, p. 1-4

Ekonomie obvykle pracuje s předpokladem, že se daňový poplatník při svém rozhodování bezchybně orientuje v daňovém systému. V praxi však toto neplatí. Oblast behaviorálního zdanění zkoumá, jak se rozhodování jedince v daňové oblasti vychyluje od racionálního rozhodování. Disciplína čerpá z poznatků mnoha oborů - veřejných financí, behaviorální ekonomie, psychologie a dalších. Příspěvek stručně uvozuje monotematické číslo k behaviorálnímu zdanění a představuje obsah sedmi zahrnutých článků, které zkoumají behaviorální zdanění z různých pohledů. - Poznámky. -- Jednotlivé články v čísle se týkají různých podtémat (dodržování daňových předpisů, daňové morálky, diskriminace v daních z genderového hlediska, vlivu daňových sazeb na rychlost investic, aj.).

Jaroslav Vostatek

Jednotné inkasní místo pro Česko

Fórum sociální politiky, Sv. 16, (2022) č. 2, s. 2-8

Příspěvek nastiňuje zavedení jednotného inkasního místa (JIM) pro příspěvky na sociální zabezpečení a daň z příjmů fyzických osob v Česku, a to jen s minimem souvisejících reforem. Autor ukazuje cestu k dosažení výrazných úspor inkasních nákladů a administrativní zátěže zaměstnavatelů a OSVČ. Seznamuje s věcnými předpoklady projektu JIM s jeho postupným vývojem v posledních deseti letech. Dále přibližuje systémy zdanění osobních příjmů a systémy sociálního pojištění, inkaso daně z příjmů fyzických osob a příspěvků na sociální zabezpečení v zahraničí. Následně zvažuje projekt reformy jednoho inkasního místa v ČR.

Zdeněk Burda

Prekluzivní lhůty : judikatura správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 5, s. 39-47

Komentovaný výběr judikatury správních soudů ČR týkající se prekluzivní lhůty při posuzování daňových sporů. V úvodní části autor shrnuje starší rozsudky věnující se této problematice. Poté představuje novější judikaturu NSS z období 2019-2021. Jednotlivé rozsudky řeší, zda výzva k podání dodatečného daňového přiznání (DP) prodlužuje lhůtu pro vyměření daně; vliv výzvy k podání DP, která byla soudem shledána za nezákonnou, na běh prekluzivní lhůty; zákonnost kontroly a uplynutí prekluzivní lhůty; formální zahájení kontroly a prekluze; zda má zrušené rozhodnutí o odvolání i nadále účinky prodloužení prekluzivní lhůty; nedodržení formy podání, nezákonný platební výměr a jeho vliv na prekluzi.

Carla Valério

Proposal for a Directive on ensuring a global minimum level of taxation for multinational

groups in the European Union : first steps in Pillar Two implementation in the European Union

Návrh směrnice o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v EU : první kroky v implementaci Pilíře č. 2 v Evropské unii

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 4, p. 155-164

Komentář k návrhu evropské směrnice o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v EU. Její transpozice do národních právních řádů se očekává do 30.6.2023 s účinností od 1.1.2024. Směrnice stanoví pravidla pro zajištění minimální úrovně efektivního zdanění velkých nadnárodních skupin a velkých čistě vnitrostátních skupin působících na jednotném trhu, která jsou v souladu s dohodou dosaženou inkluzivním rámcem OECD. Zavádí vnitrostátní daňová pravidla, společně známá jako globální pravidla proti erozi základu daně (GloBE) - pravidlo zahrnutí příjmů (income inclusion rule, IIR) a jeho pojistku, pravidlo pro nedostatečně zdaněné platby (under taxed payments rule, UTPR). Autorka popisuje konkrétní ustanovení návrhu (cíl, působnost, umístění členského subjektu, pravidla zahrnutí příjmů a pravidla pro nedostatečně zdaněné platby, vnitrostátní dorovnávací daň, výpočet kvalifikovaného příjmu nebo ztráty, výpočet upravených zahrnutých daní, výpočet efektivní daňové sazby a dorovnávací daně, administrativní ustanovení a sankce). - Poznámky.

Oana Opoa

Proposal for an EU Directive laying down rules to prevent the misuse of shell entities for tax purposes (unshell) : seven steps towards disgrace or redemption

Návrh evropské směrnice stanovující pravidla proti zneužívání schránekových entit pro daňové účely : sedm kroků k nemilosti nebo vykoupení

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 4, p. 165-167

Informace o návrhu evropské směrnice o pravidlech proti zneužívání schránekových entit pro daňové účely (Unshell Directive) z prosince 2021. Návrh mimo jiné novelizuje směrnici o správné spolupráci v oblasti daní (DAC) s ohledem na rozšíření oblasti automatické výměny informací. Směrnice se zaměřuje na boj proti vyhýbání se daňové povinnosti u podniků, které nemají minimální podstatu (minimum substance) pro daňové účely. Zavádí tzv. test existence podstaty, jehož jednotlivé kroky jsou v příspěvku rozebrány. Všechny členské státy by tak měly mít přístup k informacím o krycích subjektech (shell entities) v EU, a to kdykoli a bez nutnosti o takové informace žádat. - Poznámky.

Robert Müller

Rechtsprechung zur Vermietung von virtuellem Land und Implikationen für das Metaverse am Beispiel vom Decentraland

Právní výklad k pronájmu virtuálního území a implikace pro Metaverse na příkladu Decentralandu

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 71, (2022) Nr. 8, S. 281-289

Německý Spolkový finanční soud (BFH) v rozsudku z 18.11.2021 určil povinnost odvodu DPH při pronájmu virtuálního území. Příspěvek rozebírá dopad soudního rozhodnutí na transakce v rámci tzv. Metaverse, resp. jeho aplikaci Decentraland. Autor článku zkoumá především obecnou aplikovatelnost soudního rozhodnutí na obdobné případy na základě vymezení příslušných zákonných norem (§ 3a Abs. 5 Nr. 3 UStG, resp. Art. 7 MwSt-DVO, přel. § 3a, odstavec 5 č. 3 zákona o dani z obratu, resp. čl. 7 zákona o DPH - prováděcího předpisu). Dochází k závěru, že zkoumaný judikát je unikátním rozhodnutím pro daný případ, nicméně se na něj vztahuje zákon o digitálních transakcích a službách (§ 3a Abs. 5 Satz 2 Nr. 3 UStG). Článek se podrobněji věnuje roli provozovatele online služby, rolím uživatelů tvořících obchodovatelný obsah a právním úpravám NFT. - Poznámky. -- Rozsudek je publikován na s. 293-300.

Andreas Kowallik

Stand der Digitalisierung der deutschen Steuerverwaltung

Stav digitalizace německé daňové správy

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 12, S. 691-694

Článek se věnuje digitalizaci německé daňové správy. Díky projektu ELSTER, který byl zahájen v r. 1996, byla daňová správa téměř 20 let světovým lídrem v oblasti inovací a udávala trendy. Rostoucí digitalizace vyvolala řadu problémů v důsledku rozdělení odpovědnosti mezi spolkovou vládou a spolkovými zeměmi, jak je stanoveno v ústavě. KONSENS (vývoj koordinovaného nového softwaru německé daňové správy) na to reagoval větší koordinací rozhodovacích orgánů a spolkových zemí, ale v posledních 15 letech dosáhl jen malé konsolidace v oblasti informačních technologií. Daňová správa již téměř deset let často reaguje na nové podněty v oblasti digitalizace (např. FinanzOnline) příliš pomalu, ale pracuje na odstranění této mezery. V budoucnu se ukáže, zda Německo provede také reformu organizační struktury daňové správy, která by přenesla centrální řízení IT na spolkovou vládu. - Poznámky.

Andreas Richter, Berthold Welling

Tagungs- und Diskussionsbericht zum Webinar des 81. Berliner Steuergesprächs

"Steuerpolitische Perspektiven der neuen Legislaturperiode"

Zpráva o zasedání a diskusi k webináři 81. berlínských daňových diskusí "Daňověpolitické perspektivy nového legislativního období"

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 8, S. 332-337

Shrnutí 81. panelové diskuse k daňové problematice, pořádané Spolkovým svazem německého průmyslu (Bundesverband der Deutschen Industrie, BDI) a společností P+ P Pöllath. Tématem diskuse bylo zohlednění daňového práva v programu vládní koalice, s podrobným rozbořením zastoupení daňové problematiky v programech jednotlivých stran (CDU/CSU, FDP, SPD). Mezi další témata patřila mj. chystaná reforma daňového systému, digitalizace a harmonizace německého a evropského daňového práva. - Poznámky.

Deen Kemsley, Sean A. Kemsley and Frank T. Morgan

Tax evasion and money laundering : a complete framework

Daňové úniky a praní špinavých peněz : kompletní rámec

Journal of financial crime, Vol. 39, (2022) No. 2, p. 589-602

Příspěvek posuzuje vztah mezi daňovými úniky a praním špinavých peněz z hlediska toho, zda lze daňový únik považovat za tzv. "predikativní trestný čin (delikt)" (predicate offence), jak uvádí mezivládní organizace Finanční akční výbor (FATF). Autoři dospívají k závěru, že je současný výklad FATF problematický, a navrhuje úpravy v klasifikaci obou deliktů. Součástí článku jsou i ekonomické modely praní špinavých peněz a daňových úniků. - Poznámky.

Erik Guedes Franklin Dantas Lourenço

Tax challenges of the digital economy : an evaluation of the new OECD nexus rule based on revenue thresholds

Výzvy digitální ekonomiky z hlediska zdanění : zhodnocení nového pravidla daňového nexu, založeného na prahové hodnotě pro příjmy, vytvořeného OECD

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 4, p. 197-206

Autor v příspěvku řeší, zda nové pravidlo OECD založené na prahových hodnotách pro příjmy, řeší dlouhodobý palčivý problém se zdaněním příjmů v digitální a globalizované ekonomice. Na problematiku autor nahlíží z pohledu "daňového nexu" (tax nexus) - tím je dle článku vztah daňového poplatníka, určité činnosti nebo majetku se státem, který na něj zamýšlí uvalit daňovou povinnost (aby mohla být uvalena daňová povinnost, musí být vztah dostatečný). Dřívější pravidla byla založena na fyzické přítomnosti podniku v určitém státě, což není v éře digitální ekonomiky dostačující. Detailně je rozebrána tzv. "částka A" v 1. pilíři dvoupilířového systému OECD, na základě které by mohlo docházet ke zdanění i v dalších jurisdikcích, nad rámec dřívějších pravidel. - Poznámky.

Redmar Wolf

The EU digital levy is dead: long live a Pillar One contribution?

Evropská digitální daň je mrtvá: ať žije příspěvek vycházející z Pilíře č. 1?

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 2-3, p. 132-135

V prosinci 2021 publikovala Evropská komise návrh na zavedení nové generace vlastních zdrojů pro rozpočet EU (proposal for "next generation of own resources"). Zdroje jsou určeny k financování reakce EU na koronavirovou pandemii, nástroje NextGenerationEU a chybí mezi nimi evropská digitální daň. Místo toho zahrnují příspěvky z přerozdělení práva zdanit část tzv. zbytkových zisků největších světových nadnárodních společností, na kterých spočívá Pilíř č. 1 Inkluzivního rámce BEPS. Článek přináší komentář k uvedenému návrhu a budoucnosti digitální daně v EU. - Poznámky.

Patrick Velter

The new European public country-by-country-reporting requirement

Nové evropské požadavky na veřejné vykazování (country-by-country reporting)

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 4, p. 168-172

Příspěvek přehledně shrnuje a kriticky hodnotí evropskou právní úpravu country-by-country reportingu (CbC). Informuje o přijetí evropské směrnice č. 2021/2101/EU z listopadu 2021, kterou se mění směrnice č. 2013/34/EU, pokud jde o zveřejňování informací o dani z příjmů některými podniky a pobočkami (CbCR). Ta zavádí povinnost country-by-country reportingu pro nadnárodní skupiny s celkovými konsolidovanými příjmy ve výši 750 milionů eur. Pravidla se vztahují na zprávy o tom, zda mají v EU dceřiné společnosti či pobočky určité velikosti, a vyžadují informace o všech členech skupiny (včetně nečlenských států EU). Tato nová regulace by měla motivovat vedení společností ke snižování daňových úniků prostřednictvím přesouvání zisků do režimů s nižším zdaněním. - Poznámky.

Maarten de Wilde

Towards a "2020s compromise" in international business taxation : reflections on an emerging new tax paradigm

Směrem ke kompromisu v mezinárodním zdanění podniků : reflexe nového vznikajícího daňového paradigmatu z 20. let 21. století

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 4, p. 207-215

Autor se v příspěvku zamýšlí nad mezinárodním systémem pro zdanění nadnárodních podniků s odkazem na text W. H. Coatese z r. 1924, který se týkal mj. problematiky alokace práva zdanit - autor řeší, zda dnešní "kompromis" v podobě Inkluzivního rámce OECD učiní daňový systém spravedlivější a funkčnější. Autor je k tomuto tvrzení poněkud skeptický. - Poznámky.

Vláda schválila návrh novely zákona o spotřebních daních

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 9, příl. Legislativa s. ii

Informace o vládní novele zákona o spotřebních daních, která přináší plošné opatření ke zmírnění dopadů vysokých cen pohonných hmot. Navržené opatření spočívá v dočasném snížení spotřební daně z motorové nafty a bezolovnatého benzínu o 1,50 Kč na litr v období od 1.6. do 30.9.2022. - Novela byla publikována ve Sbírce zákonů pod č. 93/2022 Sb. -- K praktickým dopadům snížení spotřební daně viz HN č. 113/2022 (10.6.2022), S. 10.

Petr Taranda

Zákon o finanční správě z pohledu kompetencí finančního úřadu aneb Jak se to vyhodnotí po deseti letech?

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 5, s. 34-38

Autor pojednává o fungování finančního úřadu a Specializovaného finančního úřadu v rámci celkové koncepce zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě ČR. Rozebírá územní působnost orgánů finanční správy, procesní způsobilost správců daně (tedy i finančních úřadů) i vybranou a další působnosti finančních úřadů. Autor zdůrazňuje, že daňovou kontrolu u daňového subjektu může v rámci vybrané působnosti zahájit kterýkoli finanční úřad v ČR. Poté se zaměřuje na věcnou působnost finančních úřadů a charakterizuje jejich jednotlivé úkoly. V závěru je přiblížena působnost Specializovaného finančního úřadu v Praze, který vznikl k 1.1.2021 a věnuje se velkým a specifickým daňovým subjektům.

Karel Brychta

Zamezení dvojího nezdanění - aplikace metody prostého zápočtu.dokončení

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 30, (2022) č. 6, s. 16-22

Příspěvek se zabývá vybranými otázkami spojenými s aplikací metody prostého zápočtu ve smlouvách o zamezení dvojího zdanění, v nichž je ČR smluvní stranou. V této části článku je představen modelový příklad českého daňového rezidenta-právníka osoby, který měl v r. 2021 příjmy z několika zahraničních států (Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko). Autor ukazuje, jak zohlednit příjmy ze zdrojů v zahraničí v daňovém přiznání a jaké je zdanění jednotlivých typů příjmů ze zahraničí dle příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění.

Jiří Pšenčík

Zamyšlení nad problematikou stavění lhůty v případě mezinárodních dožádání v oblasti daně z přidané hodnoty

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 5, s. 25-32

Autor nejprve osvětluje obecné legislativní principy upravující problematiku běhu lhůt pro stanovení daně i možné přerušení základní lhůty pro stanovení daně v případě zahájení daňové kontroly. Dále se věnuje důsledkům mezinárodního dožádání na běh této lhůty a rozebírá otázky stavění lhůty v rámci daňové kontroly i před jejím zahájením a v případě přechodu z vyhledávací činnosti do daňové kontroly. Představuje též judikaturu týkající se stavění běhu lhůty pro stanovení daně v situaci odeslaného mezinárodního dožádání (také v souvislosti s prověřováním možného podvodného jednání a existencí daňového podvodu). V závěru autor zvažuje, zda i jiné formy mezinárodní daňové spolupráce mohou vyvolat stavění zkoumané lhůty. Problematika je doplněna několika praktickými příklady. - Poznámky.

Jürgen E. Milatz, Nils Weber

Zuordnung nachträglicher Anschaffungskosten bei mitverstrickten Anteilen

Alokace následných pořizovacích nákladů v případě spoluvlastnických podílů

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 13, S. 757-760

Článek se zabývá pořizovacími náklady v souvislosti s odvodem zisku se zpětnou účinností. Komu mají být přiděleny náklady na pořízení, které následně vzniknou v důsledku příspěvku? V textu je zkoumán vliv systematiky § 22 zákona o zdanění podnikové transformace (Umwandlungssteuergesetz) na nakládání se spoluvlastnickými podíly. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 27, (2022) č. 5

Zvýšení základního kapitálu s. r. o. - účetní metodika a daňové řešení (s. 2-10); Zdanění příjmů z pronájmu či podnájmu bytu v osobním či družstevním vlastnictví aneb jak ušetřit na daních co nejvíce (s. 11-14); Daňové řešení prodeje movité věci fyzickou osobou (s. 15-20); Samostatná výdělečná činnost v kontextu Evropské unie a zdravotního pojištění (s. 21-24); Zamyšlení nad problematikou stavění lhůty v případě mezinárodních dožádání v oblasti daně z přidané hodnoty (s. 25-32); Změny v dani silniční (s. 33); Zákon o finanční správě z pohledu kompetencí finančního úřadu aneb Jak se to vyhodnotí po deseti letech? (s. 34-38); Prekluzivní lhůty - judikatura správních soudů (s. 39-47).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 23, (2022) č. 8

Těžba kryptoměny - daňové souvislosti (s. 3-5); DPH u digitálních služeb (s. 6-10); Sociální a zdravotní pojištění - vybrané situace (s. 11-14); Darování a dědictví - jak řešit daňově (s. 15-19); Dlouhodobý hmotný majetek - daňový pohled (s. 26-28); Životní pojištění a porušení podmínek dle ZDP (s. 29-32); Konsignační sklady a DPH (s. 33-37); Prodej stavebního pozemku nebo stavby s přiléhajícím pozemkem (s. 38-41); Poskytování cestovní služby a DPH (s. 42-46); Oprava a údržba - účetní a daňové posouzení (s. 50-53); Neplatné výpovědi zaměstnancům (s. 69-71); Exekuční srážky ze mzdy - změny (s. 72-75).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 30, (2022) č. 6

Daňové změny v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině (s. 3-6); Podnikání a společné jmění manželů (s. 7-15); Zamezení dvojího nezdanění - aplikace metody prostého zápočtu - dokončení (s. 16-22); DPH u zdravotnických prostředků v roce 2022 (s. 23-28); Podmínkou odpočtu DPH je také prokázání přijetí zboží - prověřeno soudem (1. část) (s. 29-32); Stanovení a vymáhání daně ze strany správců daně aneb co si kdo může v rámci daňového řízení dovolit - dokončení (s. 33-40); Odložená daň (s. 41-44).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2022, č. 10-11

Porušení podmínek uplatnění odpočtu u penzijního spoření a životního pojištění (s. 1-5); Nájem nemovitých věcí aneb kde jsou nebo mohou být skrytá rizika a jakých daňových chyb se tedy vyvarovat - 2. část (s. 6-10); Pečující osoby a jejich podnikatelská činnost ve zdravotním pojištění (s. 11-12); DPH a překročení obrátu - dotazy a odpovědi (s. 12); Tankování v zahraničí - dotazy a odpovědi (s. 13-14).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH

Sv. 2022, č. 10

Vybrané chyby u kontrolního hlášení (s. 1-5); Určení místa plnění pro účely DPH - 2. část - při prodeji zboží na dálku a při prodeji dovezeného zboží na dálku (s. 5-6); Sídlo firmy na daňovém dokladu - dotazy a odpovědi (s. 7); Sazba DPH u služeb fakturovaných s dopravou - dotazy a odpovědi (s. 7-8); DPH u finančních činnostech - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH

Sv. 2022, č. 11

Režim přenesení daňové povinnosti v tuzemsku (s. 1-6); Pořízení automobilu z EU z hlediska DPH - dotazy a odpovědi (s. 7); DPH a vouchery na rekreaci zaměstnanců - dotazy a odpovědi (s. 6-7); Obrat pro účely registrace k DPH v příspěvkové organizaci - dotazy a odpovědi (s. 8).

Finanční, daňový a účetní bulletin**Sv. 30, (2022) č. 2**

Námitka dle daňového řádu jako prostředek ochrany při správě daní - díl II. (s. 2-10); Pár poznámek k vlivu změny úrokových sazeb ČNB na správu daní (s. 11-17); Registrace plátce DPH a očekávané změny (§. 18-22); Komentář k vybraným oblastem na DPH - pokračování - kryptoměny pohledem DPH (s. 23-27); Časové rozlišení, dohadné položky a rezervy u podnikatelů (s. 28-40); Opravy chyb v účetnictví (s. 41-49); Dotazy a odpovědi: pracovní úvazek delší než 40 hod. týdně, spropitné a DPH, obchodování s dálničními kupony, přefakturace cestovních nákladů v rámci EU (s. 50-52); Judikatura (s. 53-56).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Víctor M. Fernández-Aguilera, Ignacio Amate-Fortes, Almudena Guarnido-Rueda

Analysis of the law of falling rate of profit : European case**Analýza zákona o sestupné tendenci míry zisku : na příkladu Evropy**

Politická ekonomie, Vol. 70, (2022) No. 2, p. 193-208

Výzkum ziskovosti v kapitalistickém modelu výroby je základem pro pochopení dynamiky procesu akumulace kapitálu. Autoři se snaží o empirické potvrzení existence či neexistence snižování míry zisku za pomoci dat ze sedmi západoevropských států v období 1960-2021. Zaměřují se na faktory, které míru zisku dle marxistické teorie ziskovosti ovlivňují. Zjištěné výsledky potvrzují zákon o sestupné tendenci míry zisku, který může vést kapitalistický systém k selhání. - Poznámky.

Growing Solow**Solowova teorie hospodářského růstu a aktuální poznatky k celkové produktivitě výrobních faktorů**

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9295, p. 68

Oproti různým vizím o podobě budoucnosti z období před několika desítkami let vypadá dnešní svět jako zaostalý. Jak je to možné? Příspěvek na nové studii profesora T. Philippona z New York University ukazuje, v čem spočívá naše nepochopení hospodářského růstu a pokroku. Odkazováno je na teorie slavných ekonomů o hospodářském růstu, jako např. práce R. Solowa či P. Romera. Philipponova práce mj. vyvrací, že by růst tzv. celkové produktivity výrobních faktorů (total factor productivity, TFP) byl dlouhodobě exponenciální, jak uvádí Solow. Autor článku navíc připomíná i několik dalších obtížně uchopitelných či nedostatečně prozkoumaných aspektů TFP, kterými se Philippon nezabýval a které mohou přispívat k mylným očekáváním o ekonomickém pokroku (obtížné určení hodnoty kapitálu, obtížné měření hodnoty znalostí).

By Dario Caldara and Matteo Iacoviello

Measuring geopolitical risk**Měření geopolitického rizika**

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 4, p. 1194-1225

Autoři v článku s využitím textové analýzy novinových článků publikovaných v angličtině od r. 1900 do současnosti sestavují speciální index geopolitického rizika, s jehož prostřednictvím je možné předvídat období, ve kterých kvůli vyššímu riziku dochází ke snížení investic, zaměstnanosti a zvýšené pravděpodobnosti vzniku ekonomických katastrof. Agregátní index geopolitického rizika je dále doplněn o měřítka na úrovni firem a odvětví. - Poznámky.

Radim Ječný, Božena Kadeřábková

Role státu ve výstavbě a provozu železnice od 30. let 19. století do 20. let 20. století v interakci s vývojem ekonomického myšlení v českých zemích

Politická ekonomie, Sv. 70, (2022) č. 2, s. 235-254

Příspěvek zkoumá vývoj železniční dopravy od jejích počátků, tedy od 30. let 19. století, do 20. let 20. století v českém hospodářství v komparaci s vývojem ekonomických názorů na úlohu státu při jejím budování a rozvoji. Autoři prezentují souvislosti mezi rozvojem teoretických ekonomických východisek a reálným budováním a provozem železnice v českých zemích. Popisují historické etapy vývoje železnice na území ČR v kontextu hospodářské politiky a ekonomické teorie a dovozují, že systém budování železnice lze z hlediska vlivu státu označit za smíšený, tzn. za koexistenci státu a soukromých investorů. Národohospodáři na konci 19. století a počátkem 20. století však považovali smíšený model za problém a ze strategických důvodů prosazovali státní železnice. - Poznámky.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Bert Losse

"Währungsreserven kann man verstecken"

"Měnové rezervy lze skrýt"

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 17, S. 40-41

Tvrdé finanční kroky proti Rusku znepokojují protizápadní svět. Tato opatření by mohla mít důsledky nejen pro poptávku po dolarech a měnový systém, ale také vést ke skrytí devizových rezerv.

Malte Fischer

Absturz einer Währung : Wechselkurs des Euro

Krach měny : směnečný kurz eura

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 19, S. 38-39

Neochota Evropské centrální banky bojovat s inflací vytváří tlak na kurz eura. Brzy by mohl být kurz 1:1 k dolaru. To má dalekosáhlé důsledky pro podniky i spotřebitele.

Elisabeth Atzler

Banken schaffen Strafzins ab

Banky ruší penále

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 105 (1.6.2022), S. 29

Sedm německých bank v reakci na očekávané zvýšení úrokových sazeb ECB zvýšilo částku, od které se platí negativní úrok, nebo oznámilo, že k takovému kroku přistoupí. Obdobné reakce jsou očekávány od většiny ostatních bank, jakmile ECB zvýší úrokové sazby do kladných hodnot.

Braced for impact : quantitative tightening

Připravení na dopady : kvantitativní utahování

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9295, p. 62-63

Americká centrální banka Fed, nejvýznamnější držitel amerických vládních dluhopisů (Treasuries), oznámila na počátku května záměr zmenšit objem své rozvahy. Proces označovaný jako "kvantitativní utahování" (quantitative tightening, QT), tedy opak kvantitativního uvolňování, začne v červnu. V souvislosti s tím jsou v příspěvku diskutovány dopady tohoto kroku, zejména na fungování trhu s dluhopisy. V posledních letech došlo k několika případům, kdy trh s americkými dluhopisy přestal fungovat správně (v důsledku šoku způsobeného pandemií v březnu 2020, o několik měsíců dříve se také objevily neočekávané výkyvy na repo trhu). I přesto, že příčiny každé z událostí se lišily, jsou nyní určité obavy z "kvantitativního utahování" na místě - jde o další faktor, který vedle stagflace či geopolitického napětí přispívá k nejistotě. -- Viz i příspěvek na s. 14.

Andreas Maniatis

Detecting the probability of financial fraud due to earnings manipulation in companies listed in Athens Stock Exchange Market

Odhalování pravděpodobnosti finančních podvodů založených na manipulaci se ziskem u podniků kótovaných na burze v Athénách

Journal of financial crime, Vol. 39, (2022) No. 2, p. 603-619

Příspěvek zkoumá pravděpodobnost vzniku finančního podvodu u firem kótovaných na athénské burze cenných papírů. Použit je Beneishův statistický model složený ze sedmi proměnných, s jehož pomocí je počítána pravděpodobnost podvodu u 40 vybraných firem. Většina firem (33 z celkových 40 podniků) dosáhla skóre pod stanovenou hranicí, což znamená, že pravděpodobnost podvodu prostřednictvím manipulace se ziskem není vysoká. Do výzkumu nebyly zahrnuty firmy z oboru finančních služeb. - Poznámky.

Philipp Frohn

Die Jägerin der schmutzigen Coins

Lovkyně špinavých mincí

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 17, S. 74-77

Frankfurtská státní zástupkyně J. Ringwald úspěšně potírá kriminální obchody s kryptoměnami. To má větší účinek než politicky motivovaná regulace. Zločinci často používají kryptoměny ke svému podnikání. Politici proti tomu chtějí zakročit přísnějšími pravidly. To je však pravděpodobně stejně neúčinné jako zbytečné. Vyšetřovatelé již dávno v této oblasti dosáhli překvapivého pokroku v boji proti zločincům.

Jan Mallien

Die letzten Tauben im Rat der EZB : Geldpolitik

Poslední holubice v radě ECB : monetární politika

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 94 (16.5.2022), S. 34

Evropská centrální banka stojí před zvýšením úrokových sazeb, k němuž sáhla naposledy v r. 2011. Článek přináší přehledné shrnutí podporovatelů zvýšených sazeb a v některých případech i přísnější peněžní politiky („jestřábi“, zejm. členové bankovní rady z Německa, Rakouska, Holandska a Belgie), příznivců pokračující uvolněné monetární politiky („holubice“, např. Ch. Lagardeová a portugalská a řečtí členové představenstva) a neutrálních.

Dirty capital : Britain and the oligarchs

Špinavý kapitál : Velká Británie a oligarchové

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9295, p. 29-31

Britská metropole fungovala po léta kvůli nepříliš tvrdé regulaci jako místo, kde docházelo k podezřelým finančním tokům (nejen) z Ruska i praní špinavých peněz (s tím souvisí i přezdívka "Londongrad" pro Londýn). V příspěvku jsou rozebrány čtyři oblasti, ve kterých musí dojít ke změnám, aby byl omezen příliv špinavých peněz do Velké Británie - jedná se o legislativní změny, dodržování etických zásad ze strany právníků, změny v soudnictví i vymáhání pravidel. -- Viz i příspěvek na s. 17.

Andreas Kröner

Erleichterung für Europas Großbanken

Úleva pro evropské velkobanky

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 105 (1.6.2022), S. 30

Basilejský výbor pro bankovní dohled schválil volnější pravidla pro nároky na vlastní kapitál bank a jejich celkově nové odstupňování. Součástí nových pravidel je i plán pojmout většinu obchodů v rámci EU jako vnitrostátní transakce. Pro Deutsche Bank a další bankovní domy, jejichž nestabilita by způsobila širší problémy, to naopak znamená vyšší požadavky na vlastní kapitálový polštář. Aktualizovaná pravidla také výhledově usnadní celoevropské pojištění vkladů.

Jan Mallien

Erneute Rekordinflation

Rekordní inflace se vrací

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 105 (1.6.2022), S. 28-29

Blíže k aktuálnímu stavu inflace ve vybraných státech eurozóny. Původní předpoklad ECB o autokorekci inflační míry se ukázal v současné situaci jako neplatný, a předsednictvo banky je tak pod rostoucím tlakem na ukončení velmi expanzivní peněžní politiky. Válka na Ukrajině zvýšila inflační očekávání ECB o 2 % a nečinnost zvyšuje riziko inflační spirály. Článek uvádí přehled inflace v největších ekonomikách eurozóny, státech s nejvyšší inflací (Estonsko s 20,1 %) a shrnuje jednotlivé složky zdražení.

Yasmin Osman, Michael Maisch

Führungswechsel im Aufsichtsrat : Deutsche Bank

Změna ve vedení dozorčí rady : Deutsche Bank

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 98 (20.5.2022), S. 30

Alexander Wynaendts vystřídá ve funkci dosavadního předsedu dozorčí rady Deutsche Bank Paula Achleitnera. I přes dílčí výtky zejména kvůli jeho holandskému původu a z něj plynoucí nižší znalosti německého korporátního prostředí byl zvolen 97,8% většinou bankovní rady. Článek stručně shrnuje působení Achleitnera v čele dozorčí rady a výchozí situaci pro jeho nástupce.

A. Kröner, C. Volkery, M. Koch

Fürsprecher für europäische Einlagensicherung : Bankenunion

Zastávce evropského pojištění vkladů : bankovní unie

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 93 (12.5.2022), S. 32

Irský ministr financí Paschal Donohoe představil návrh modelu evropského pojištění vkladů. Dvouúrovňový model v první fázi postupně naplní evropský fond garance vkladů kapitálem, který bude k dispozici jednotlivým členským zemím pro čerpání prostředků v případě potřeby. Druhá fáze počítá se společným ručením. V souvislosti s modelem společného pojištění vkladů vzrostou nároky na banky, zejm. v požadavku na redukci státních dluhopisů v jejich držení. Návrh systému se v rámci EU setkal spíše s kritickým ohlasem, a lze tak očekávat jeho úpravy. Mezi přední kritiky návrhu patří Německo, jak kvůli vlastnímu systému pojištění vkladů, tak i kvůli vnímanému riziku ručení za rizikové vklady v jiných zemích a neochotu německých bank a spořitelen se na společném evropském pojištění vkladů podílet, ačkoli politická reprezentace myšlenku evropského pojištění vkladů v jádru podporuje.

Jan Mallien, Frank Wiebe

Gefährlicher Kreislauf : Geldpolitik

Nebezpečný koloběh : měnová politika

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 97 (19.5.2022), S. 30

Evropská centrální banka stojí před dilematem úpravy úrokových sazeb. Manévrovací prostor zužují protichůdné vlivy, inflace a růst spotřebitelských cen, posílený současným skokovým zdražením energií. Ekonomové Olivier Blanchard a Jean Pisani-Ferry navrhuji kombinaci zvýšení úrokových sazeb ECB a současnou kompenzací cen na úrovni členských států. Financování kompenzací by podle nich mělo být realizováno prostřednictvím nových půjček, neboť to umožní nízké rentity v eurozóně. Další možností jsou daňové úlevy.

Stefania Palma

Grayscale tries to bolster case for bitcoin ETF approval

Grayscale se snaží podpořit schválení bitcoinového ETF

Financial Times, Vol. 2022, No. 40998 (26.4.2022), p. 8

Společnost Grayscale, gigant v oblasti správy aktiv, se pokouší získat souhlas amerického Úřadu pro dohled nad cennými papíry (SEC) s přeměnou svého bitcoinového trustu v hodnotě 40 miliard dolarů na ETF fond, který se obchoduje na hlavních burzách na Wall Street. Pokud bude žádost o přeměnu na burzovně obchodovaný fond úspěšná, budou mít americké investiční fondy poprvé možnost obchodovat s bitcoiny místo derivátů spojených s kryptoměnou.

Immaterial needs

Nehmotné potřeby

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9297, p. 73

Příspěvek se zabývá podporou investic do nehmotných aktiv, a to na základě nové knihy "Restarting the future" J. Haskela z Bank of England a S. Westlakea z Britské královské statistické společnosti. Na konci 90. let minulého století investice do nehmotných aktiv (např. výzkum a vývoj, marketing, design, značka) rostly rychleji než investice do aktiv hmotných, po finanční krizi v letech 2007-2008 ale došlo ke zpomalení, a to i v poměru k HDP. Podle Haskela a Westlakea jsou kořenem problému nedostatečné pobídky. V příspěvku je popsáno, co by se mělo změnit, aby investice do nehmotných aktiv opět vzrostly. Řešením je mj. větší rozvinutost finančních systémů či tzv. venture capital (rizikový kapitál).

Christoph Wronka

Impact of COVID-19 on financial institutions : navigating the global emerging patterns of financial crime

Dopad pandemie covid-19 na finanční instituce : hledání vznikajících celosvětových vzorců finanční kriminality

Journal of financial crime, Vol. 39, (2022) No. 2, p. 476-490

Příspěvek shrnuje různé trendy, které byly urychleny či nastaly v souvislosti s pandemií nemoci covid-19 a souvisejícími opatřeními, a které mohou přispět k finanční kriminalitě. Jedná se mj. o častější používání bezhotovostních plateb, ztížení fyzických kontrol kvůli nemožnosti setkávat se, či vznik

motivace k podvodu v důsledku finančních problémů kvůli pandemii. -- K dopadům pandemie nemoci covid-19 na hospodářskou kriminalitu (v různých souvislostech) viz i další články na s. 413-475.

Ist der große Kryptohype vorbei?

Je konec velkému kryptohypu?

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 97 (19.5.2022), S. 42-43

Redakční průřez postoji čtenářů Handelsblattu k problematice kryptoměn jako dlouhodobé investice, platebního prostředku a jejich regulace. Článek v několika úryvcích korespondence shrnuje nejrozšířenější uživatelské postoje ke kryptoměnám.

E. Atzler, A. Kröner, M. Müller, D. Schwarz

Marktstart trotz Crash : Kryptowährungen

Vstup na trh i přes krach : kryptoměny

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 96 (18.5.2022), S. 24-25

I přes výrazný propad kurzu koncem loňského roku se kryptoměny v Německu těší rostoucí oblibě: na základě průzkumu společnosti Bitcom investovaly do kryptoměn přímo 3 % Němců, nepřímo 4 % a přes 19 % si investici dokáže představit. Mezi průkopníky v nabídce investičních fondů zahrnujících kryptoměny patří Volksbank Kurpfalz, Mittelhessen a Kreissparkasse Ostalb ve spojení se stuttgartskou burzou BSDEX. První krok učinila heidelberská Volksbank Kurpfalz, která investice do kryptoměn umožňuje, ale neinzeruje je vzhledem k jejich volatilitě, namísto propagace pak nabízí informace o investicích. Zájem o licenci, umožňující bankám nabízet služby spojené s kryptoměnami, projevila Commerzbank a 24 dalších institucí, v současnosti čekajících na její udělení.

Michal Vyletelka

MMT – všeliek alebo finančný sofismus?

Scientia et Societas, Sv. 18, (2022) č. 1, s. 41-51

Autor shrnuje poznatky a kritiku moderní měnové teorie (MMT), včetně reakcí zastánců MMT na tuto kritiku. Přidává také vlastní kritiku MMT, která vychází ze značné heterogenity ekonomických subjektů. Podle současných vědeckých poznatků je historie vzniku peněz v souladu s tím, jak MMT vysvětluje primární funkci peněz. Podle kritiky však institucionalizace peněžního systému změnila význam fiskálních zásahů do ekonomiky. Pokud by se MMT nezodpovědně používala, došlo by k hyperinflaci, úvěrovým bublinám, destabilizaci měny a hospodářské krizi. Proto je pro bezpečné uplatnění MMT stále zapotřebí dalšího vědeckého výzkumu v oblasti ekonomického modelování a modelování veřejných financí.

A. Dörner, M. Müller

Nach dem Crash : Stable Coins

Po krachu : stablecoiny

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 94 (16.5.2022), S. 30

Shrnutí dopadů propadu stablecoinu Terra na trh kryptoměn. Tether, stablecoin regulovaný algoritmem tak, aby jeho tržní hodnota byla dlouhodobě blízká jednomu dolaru, prodělal propad na polovinu hodnoty, čímž poukázal na zranitelnost algoritmických stablecoinů vůči širším výkyvům na akciových komoditních trzích. Korekce kurzu stablecoinu tak při razantním výkyvu může ovlivnit celý kryptoměnový trh a přímo ovlivňuje likviditu bitcoinu. Zmíněn je i dopad na tradiční akciový trh, který je agenturou Fitch hodnocen jako dílčí (zejm. u společností typu Tesla nebo Microstrategy), a věnuje se otázce regulací stablecoinů. Americká ministryně financí J. Yellen pracuje s návrhem zákona, regulujícím emitenty stablecoinů podobně jako banky. -- Viz též příspěvky na s. 31, dále viz HN č. 93/2022 (12.5.2022), s. 30-31.

Robert Nešpůrek, Pavel Amler, Tomáš Lupač

NFT: nový nástroj spekulantů v umění

Právní rádce, Sv. 30, (2022) č. 4, s. 52-55

Příspěvek se zaměřuje na digitální tokeny NFT (nezastupitelné tokeny) a jejich užití v současnosti. Přibližuje jejich povahu a vznik i jaké předměty mohou sloužit jako podkladové dílo pro NFT. Osvětluje otázky vlastnictví a autorství v rámci tvorby a obchodování s NFT a zaměřuje se na vztah autora podkladového díla, jeho digitální reprezentace a držitele digitálního tokenu. Rozebírá také, jaká rizika a právní úskalí jsou s tímto neregulovaným nástrojem spojena. - Poznámky.

Pop! : the tech crunch**Prásk! : splasknutí technologické bubliny**

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9296, p. 59-60

Po letech růstu akcií technologických firem, SPACs, IPOs či kryptoměn se situace nyní obrací. Příspěvek rozebírá vývoj na jednotlivých trzích a vyhlídky do budoucna, a to i u konkrétních firem. S růstem úrokových sazeb pravděpodobně někteří investoři ztratí zájem o rizikové investice a přeorientují se na kvalitu. Dlouhodobě neziskové firmy tvořící tzv. "gig economy", jako např. Uber, by se mohly ocitnout v problémech. Na rozdíl od tzv. "internetové horečky" (dot-com bubble) před dvaceti lety jsou však mnohé technologické firmy po finanční stránce zdravé, a zároveň jsou slibné i jejich modely podnikání. Pokračující digitalizaci určitý propad v technologické oblasti nezastaví. -- Viz i příspěvek na s. 61.

Vladimir Živanović, Jelena Vitomir, Bojan Đorđević

Portfolio diversification during Covid-19 outbreak : is gold a hedge and a safe-haven asset?**[elektronický zdroj]****Diverzifikace portfolia během propuknutí pandemie covid-19 : je zlato zajištěním a bezpečným aktivem?**

Prague economic papers, Vol. 31 (2022), No. 2, p. 169-194

Změny cen aktiv na finančních trzích vykazují korelaci, která ještě vzrostla kvůli faktorům souvisejícím s pandemií covid-19. Došlo mj. ke zvýšení poptávky po zlatě jako bezpečném aktivu. Autoři se v článku zabývají tzv. dynamickou podmíněnou korelací (dynamic conditional correlation, DCC) mezi investicemi do zlata, hlavními tržními indexy a kryptoměnou bitcoin. Je navržen ekonometrický model, a dále je určen tzv. index efektivity zajištění (Hedging Effectiveness index). Funkce zlata jako bezpečného aktiva v portfoliu je v příspěvku potvrzena. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2022/05/Prague_Economic_Papers_2_2022_s.169-194.pdf

M. Maisch, Y. Osman, A. Rezmer, V. Votsmeier

Razzia bei Deutscher Bank und DWS : Greenwashing-Verdacht**Razie v Deutsche Bank a DWS : podezření z greenwashingu**

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 105 (1.6.2022), S. 30

Společnost DWS Group čelí podezření z greenwashingu při nabídce finančních produktů. Při razii v budovách DWS a Deutsche Bank bylo přítomno přes 50 členů státního zastupitelství a orgánu finančního dozoru BaFin. Razie je v tomto případě považována za začátek trestního řízení a očekávány jsou personální konsekvence pro DWS.

Russland beschränkt Handel mit US-Aktien**Rusko omezuje obchodování s americkými akciemi**

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 104 (31.5.2022), S. 32

Ruská burza zablokovala veškeré transakce s cennými papíry amerických firem. Omezení podle vyjádření ruské centrální banky platí pro podílové listy, jejichž nákup nebo prodej by proběhl prostřednictvím zahraničního zprostředkovatele plateb, s výjimkou firem, které mají v Rusku hlavní odbytiště. Druhá největší ruská burza BSP oznámila zmrazení až 14 % amerických aktiv v držení zákazníků.

Jan Mallien

Verwundbares System : Finanzstabilitätsbericht**Zranitelný systém : zpráva o finanční stabilitě**

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 102 (27.5.2022), S. 30

Zpráva Evropské centrální banky se zabývá zranitelnými místy finančního systému, zvýrazněnými dopadem války na Ukrajině. Mezi přední rizika patří rostoucí inflace a klesající hospodářský růst, které spolu s nadhodnoceným realitním trhem tvoří potenciální nebezpečí pro sociální a politickou stabilitu. Dále jmenuje zranitelnost bankovního sektoru a dalších finančních institucí, např. pojišťoven a investičních fondů.

Bank of Finland

Weakening economy and tightening financing conditions pose a challenge to financial stability
[elektronický zdroj]

Slábnoucí ekonomika a zpřísněné podmínky financování jsou výzvou pro finanční stabilitu

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 96 (2022), No. 1, p. 6-32

Ruská invaze na Ukrajinu negativně ovlivnila finský hospodářský výhled a zvýšila rizika v oblasti finanční stability, a to zejména nepřímá rizika, jako např. kybernetická či zhoršení podmínek financování ze strany investorů v důsledku nejistoty. Finský bankovní sektor je zdravý, odolnost finančního systému je však třeba neustále posilovat, konkrétně např. omezením růstu zadlužení domácností (zpřísnění pravidel pro hypotéky), úpravou kapitálových požadavků pro banky nebo zavedením nových limitů pro půjčky vzhledem k příjmům dlužníka. Zpráva dále doporučuje přijetí určitých kroků i na evropské úrovni. - Poznámky. -- Další články v čísle představují různá rizika, která by mohla ovlivnit finskou ekonomiku a finanční sektor. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2022/06/BOF_bulletin_1_2022.pdf

Where the wild things were

V nespoutané divočině

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9296, p. 64

O trendech v oblasti tzv. aktivistického investování, tedy investování, při kterém investoři vyvíjejí tlak na vedení podniku, aby provedlo jimi navrhované změny. V posledních letech jsou aktivističtí investoři méně hlasití a radikální, i když jich "na papíře" neubývá. Dále se v USA objevují legislativní návrhy, které mohou fungování aktivistických investorů ztížit, a to i přesto, že dosavadní výzkumy poukazují na prospěšnost činnosti aktivistických investorů i pro jiné akcionáře. Úbytek aktivistických investorů by tedy rozhodně nebyl ku prospěchu.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 30, (2022) č. 5

MF ČR ve spolupráci s OECD zahájilo přípravy sandboxu (s. 8); Ačkoli zisky se stabilizují, ziskovost finančního sektoru je stále malá (s. 14-16); 2021: ČNB byla aktivní ve všech oblastech - výroční zpráva (s. 18-19); Priority českého předsednictví představíme v polovině června - rozhovor s náměstkem ministra financí Jiřím Georgievem (s. 20-23); Změny v oblasti investic a příprava na PEPP aneb co nového v regulaci (s. 24-25); Open banking - trend plný inovací (s. 32); Rozvoj stresového testování v praxi (s. 34); Kurzová rizika jsou reálná. Lze očekávat vyšší míru hedgingu (s. 38); Výplata Sberbank byla výzva, kterou GSFT i KB zvládly na jedničku (s. 40-43); Hypotéky v ohrožení? Inflace může znepříjemnit splátky úvěrů (s. 44-45); Dluhy ani pomoc Ukrajině se kvantitativním uvolňováním řešit (asi) nebudou - měnová politika (s. 52-53); Energie a vzdělání aneb nejlepší kombinace, jak zhodnotit peníze v době inflace (s. 54-55).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Tomofiy Mylovanov ; rozhovor vedla Silke Wettach

"Der bisherige Schaden liegt bei 500 Milliarden Dollar"

"Dosavadní škody činí 500 miliard dolarů"

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 18, S. 32-33

Rozhovor s kyjevským ekonomem T. Mylovanovem o tom, jak moc je ukrajinská ekonomika zničená válkou, o zbraních, pšenici, rekonstrukci hospodářství a riziku korupce.

Bearing the brunt : Eastern Europe's economies

Nést největší tíhu : ekonomiky východní Evropy

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9295, p. 23-24

O tíživých vyhlídkách států střední a východní Evropy v ekonomické oblasti v souvislosti s válkou na Ukrajině. Tyto státy vystoupily vůči Rusku velmi razantně - obávaly se, že by mohly být v hledáčku Ruska příště ony, prosazovaly proto co nejtvrdší sankce a zároveň přijaly obrovské počty ukrajinských

uprchlíků. Do budoucna však tyto státy čekají velké problémy, ať už z důvodu obchodních sankcí vůči Rusku a jejich přímých i nepřímých dopadů (zde je v článku zmíněna i ČR a její obchodní provázanost s Německem), zdražování dovozu energií či vysoké inflace, na kterou budou muset reagovat centrální banky a kterou ještě více podpoří výdaje na pomoc uprchlíkům. Objevují se však i možné ekonomické výhody pro některé země - Bulharsko by se mohlo stát novým energetickým "hubem", Polsko by mohlo kvůli svému těsnému propojení s ekonomikou Ukrajiny nejvíce těžit z jejího možného vstupu do EU. Reakce východní Evropy na válku na Ukrajině bude pro region do budoucna určující. Země střední a východní Evropy jdou ostatním zemím příkladem - navzdory ekonomickým dopadům války ukazují, že k ruské agresi je třeba zaujmout nekompromisní postoj.

Jakub Zezula

Current features of the electricity markets in the European Union and their impacts on power producers

Současné rysy trhů s elektřinou v Evropské unii a jejich dopady na výrobce energie

Scientia et Societas, Vol. 18, (2022) No. 1, p. 87-96

Autor v článku hodnotí vliv vybraných vnějších faktorů, které ovlivňují nebo ohrožují ziskovost energetických společností na energetických trzích. Na cestě od konvenční k obnovitelné a bezemisní výrobě energie vznikají pro účastníky trhu nové výzvy. Autor zkoumá faktory, které mohou ovlivnit ceny elektřiny, ceny emisních povolenek a cenu uhlí a plynu jako typických komodit. Za použití PEST analýzy hodnotí tato rizika na strategické úrovni. Dochází k závěru, že z politického hlediska je největším rizikem plánované odstavení napájecích bloků elektráren a vysoká závislost na dovozu plynu z Ruska. V případě ekonomických faktorů hraje roli růst celé ekonomiky. Autor dále konstatuje, že je třeba přejít na nové technologie a obnovitelné zdroje.

Nicole Bastian

Das Eine-Billion-Dollar-Projekt : Ukraine-Krieg

Projekt za bilion dolarů válka na Ukrajině

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 102 (27.5.2022), S. 12

Světové ekonomické fórum se zabývalo otázkou poválečné obnovy Ukrajiny. Podle Kyjevské univerzity činí dosavadní škody na infrastruktuře přes 95 miliard dolarů a v průběhu válečného konfliktu dále porostou. Kvůli propadu ukrajinské ekonomiky je také nutné, aby programy vyzbrojení Ukrajiny a infrastrukturní a hospodářské obnovy běžely paralelně. Odhady nákladů na obnovu se pohybují v rozpětí od 500 miliard do jednoho bilionu dolarů. Článek shrnuje návrhy na financování fondu obnovy (včetně sporného využití zmrazeného ruského majetku v rámci sankcí), integraci Ukrajiny do evropských a světových obchodních struktur, vyšší potřebu přímých investic před půjčkami a otázku ruských reparací.

Dana Heide

Desolater Zustand : China

Dezolátní stav : Čína

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 99 (23.5.2022), S. 34

Centrální banka People's Bank of China snížila úrokovou sazbu pro půjčky s pětiletou splatností o 15 bazických bodů na 4,45 %. Jedná se o největší snížení sazby od r. 2019. Opatření bylo přijato v rámci širší snahy čínské vlády stabilizovat realitní trh jako jeden z pilířů tamní ekonomiky. Prodej nemovitostí se však v dubnu meziročně propadl o 48,7 %. Spolu se strategií tzv. "nulové tolerance" v boji proti pandemii Covid-19 se jedná o faktory, zásadně zpomalující čínskou ekonomiku.

Karolína Zábojníková

Divoký rok pro českou ekonomiku

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 4, s. 46-47

Hrubý domácí produkt v r. 2021 v ČR vzrostl o 3,3 % a zaznamenal velmi dynamický vývoj v průběhu celého roku. Navzdory růstu se ale zatím nepodařilo zacelit výpadek HDP, ke kterému došlo v r. 2020, a česká ekonomika stále reálně zaostávala za úrovní r. 2019. Autorka shrnuje statistické údaje o nejvýznamnějších složkách HDP ve zkoumaném období, o zotavení průmyslových odvětvích i o nových problémech, které dynamiku výrazně ovlivnily (narušení chodu globální ekonomiky, omezování

výrobních a logistických řetězců, prudký růst cen). Index spotřebitelských cen se meziročně zvýšil o 3,8 %, což byl nejvyšší přírůstek od r. 2008. Grafy ukazují meziroční růst cen ve vybraných oddílech spotřebitelského koše, meziroční růst HDP a příspěvky jednotlivých složek i příspěvky jednotlivých odvětví k růstu HDP.

Engine repair

Oprava motoru

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9296, p. 73

"Motor" růstu světové ekonomiky - Čína - se zadrhl, a to zejména kvůli tvrdým protipandemickým opatřením a situaci na trhu s nemovitostmi. Vypadá to, že by pozici Číny jako tahouna světové ekonomiky mohla nahradit rychle rostoucí Indie. Příspěvek rozebírá, zda jsou takové naděje reálné - z různých důvodů uvedených v článku se ale zdá, že spíše nikoli. -- K Indii viz i příspěvky na s. 13 a 47-48.

Chris Giles, Colby Smith

IMF cuts global growth forecast to 3.6 % as war spikes recovery hopes

MMF snižuje prognózu globálního růstu na 3,6 %, protože válka snižuje naděje na oživení ekonomiky

Financial Times, Vol. 2022, No. 40993 (20.4.2022), p. 1

MMF varuje, že vyhlídky světové ekonomiky se po invazi Ruska na Ukrajinu výrazně zhoršily, přičemž růst je v letošním roce zasažen i pokračujícím nárůstem inflace. Ve světovém ekonomickém výhledu se uvádí, že nejhůře budou pravděpodobně zasaženy země, které jsou nejbližší válce. Upozornil však, že rizika se zintenzivnila po celém světě, což vyvrátilo předchozí názor, že v letošním roce dojde k silnému zotavení z pandemie. Prognózy MMF ukázaly, že celosvětový růst hrubého domácího produktu v r. 2022 dosáhne 3,6 procenta, což je o 0,8 procenta méně, než MMF predikoval v lednu.

Jiří Trojáček

Produkce ropy v EU27 dlouhodobě klesala

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 5, s. 12-13

Statistický pohled na unijní produkci ropy, na důvody jejího snížení v r. 2021 a informace o dovozu ropy do států Evropské unie a do ČR. Autor uvádí, že od r. 2015 postupně klesá podíl dovozů ropy z Ruska do ČR a od r. 2019 se projevuje snaha více dovozy diverzifikovat (zvýšení podílu dovozů z USA). Grafy dokládají výši produkce ropy, jejího vývozu a dovozu do členských států EU v období 2019-2021 a objem dovozu ropy do Česka a jeho regionální strukturu v období 2015-2021.

Recession watch : the world economy

Hlídaní, zda se blíží recese : světová ekonomika

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9297, p. 67-68

Přibližně jednou za deset let se světová ekonomika od počátku 20. století propadá do recese. Nejhlubší propad světové ekonomiky od 2. světové války nastal již před dvěma roky při propuknutí pandemie covid-19, jaká je tedy pravděpodobnost, že se situace bude opakovat? Navzdory obavám, které se už promítají i do dění na finančních trzích, data zavdávají zatím spíše důvod k opatrnému optimismu. Spotřebitelé ani přes inflaci výrazněji neomezují výdaje; odolnost vykazují i podniky. Situace se pochopitelně liší v různých zemích - ruskou ekonomiku postihly západní sankce, Čína se stále potýká s lockdowny. Většina zemí si ale vede lépe, i když určité faktory by situaci mohly zvrátit k horšímu (mj. vypnutí plynu ze strany Ruska, další zpříšňování lockdownů v Číně či rychlejší zvyšování úrokových sazeb oproti očekávání). -- K aktuální ekonomické situaci v Číně viz článek "When bad data are good: China's economy" na s. 68.

Chris Giles

Ukraine war and 'stagflation' pose threat to world economic recovery

Válka na Ukrajině a 'stagflace' ohrožují oživení světové ekonomiky

Financial Times, Vol. 2022, No. 40991 (18.4.2022), p. 1

Podle průzkumu Financial Times budou rostoucí cenové tlaky, klesající expanze výroby a ochabující důvěra brzdit většinu zemí v ekonomickém růstu. Dvojí nebezpečí zpomalení růstu a vysoké inflace neboli "stagflace" zasáhne letos světovou ekonomiku, protože ruská válka proti Ukrajině zpomaluje také hospodářské zotavování z pandemie koronaviru. Tvůrci politik musí vymyslet, jak řešit rychle rostoucí ceny a nebezpečí zvyšování úrokových sazeb v době, kdy je úroveň zadlužení již vysoká.

Malte Fischer, Henryk Hielscher, Bert Losse, Rüdiger Kiani-Kress, Maxim Kireev, Dieter Schnaas, Martin Seiwert, Cornelius Welp

Zurück in die Achtziger

Zpět do osmdesátých let

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 22, S. 14-21

Ruská ekonomika směřuje k nedostatkovému hospodářství. Hospodářství je značně poničené, i když překvapivě odolné. Západní sankce nezpůsobí kolaps Putinovy ekonomiky, ale vrátí ji o desítky let zpět.

Robert Habeck ; rozhovor vedli Cordula Tutt a Max Haerder

“Eine rote Linie wäre falsch”

“Červená linie by byla špatná”

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 20, S. 28-31

R. Habeck je po šesti měsících v úřadu spolkového ministra hospodářství a ochrany klimatu pod ještě větším tlakem, než když nastupoval. Rozhovor o jeho plánu proti Putinovi, bojkotu ruského plynu, dodávkách zbraní na Ukrajinu a strategii pro vztahy s Čínou.

Informatika. Počítače

Martin Lněnička, Renáta Máchová

A theoretical framework to evaluate ICT disparities and digital divides : challenges and implications for e-government development [elektronický zdroj]

Teoretický rámec pro hodnocení rozdílů v oblasti informačních a komunikačních technologií a digitální propasti : výzvy a důsledky pro rozvoj e-governmentu

Národohospodářský obzor, Vol. 22, No. 1 (2022), p. 25-51

Autoři v příspěvku představují teoretický rámec pro zhodnocení faktorů, které přispívají k digitální propasti v kontextu nových technologií a digitalizace a které mohou tvořit překážky při rozvoji e-governmentu. Součástí teoretického rámce jsou tyto faktory: právní a institucionální prostředí, vzdělání a dovednosti v oblasti IT, přístup k IT a infrastruktura, využívání IT a online služeb, rozvíjející se infrastruktura a inovace, big data a udržitelnost a kvalita života. Rámec je v příspěvku převeden do modelu. Následně jsou analyzována data pro členské země Evropské unie a je vytvořeno několik clusterů zemí s podobnými charakteristikami. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.2478/revecp-2022-0002>

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Margrethe Vestager ; rozhovor vedl Christoph Herwartz

"Wir waren nicht naiv, wir waren gierig"

"Nebyli jsme naivní, byli jsme lační"

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 101 (25.5.2022), S. 6-7

Rozhovor s evropskou komisařkou pro hospodářskou soutěž Margrethe Vestagerovou. Zabývá se především dopady ruské invaze na Ukrajinu na evropské hospodářské vztahy, možnostmi zmírnění dopadů skokového zvýšení cen energií a nutností reorientace zahraničněobchodní politiky směrem k vyšší diverzitě. Ohlíží se zpětně k evropskému postoji k Rusku, zejména v souvislosti s importem energií. Nastíněno je i téma obchodních vztahů s autoritářskými režimy obecně.

Nicole Bastian, Sebastian Matthes

Angst vor einer neuen Hungersnot

Strach z nového hladomoru

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 101 (25.5.2022), S. 14-15

Narušení zásobovatelských řetězců v důsledku války na Ukrajině se projevuje nejvýrazněji v oblasti transportu potravin (zejm. obilnin) a hnojiv, především vlivem blokády ukrajinských přístavů. Zdražování potravin je výraznější v zemích závislých na importu, zejména v oblasti subsaharské Afriky a některých částech Blízkého východu. Závěry Světového ekonomického fóra označují potravinový nedostatek jako přední riziko humanitární, politické a společenské stability. Současná

situace prohlubuje trend, který se projevil počátkem koronavirové pandemie při prvních lockdownech a omezení pohybu zboží. Článek shrnuje i nástin možností řešení nedostatku potravin, zejména v případě Afriky, převážně v podobě zvýšených investic do souvisejících projektů.

Hans-Peter Burghof, Marcel Gehrung

One market to rule them all : how financial integration influenced inequality in the European Union
Jeden trh vládne všem : jak finanční integrace ovlivnila nerovnost v Evropské unii

CESifo Economic studies, Vol. 68, (2022) No. 1, p. 73-97

Finanční rozvoj prostřednictvím liberalizace a integrace je již delší dobu v centru pozornosti akademického výzkumu. Finanční integrace je považována za hlavní hnací sílu hospodářského růstu a blahobytu. Autoři tohoto výzkumu se zaměřili na zavedení a vývoj jednotného evropského finančního trhu. Ke zkoumání účinků jednotné bankovní licence zavedené v r. 1993 na hospodářský růst a několik ukazatelů nerovnosti v EU použili metodu rozdílu v rozdílech (difference-in-difference). Výsledky ukazují, že evropský jednotný finanční trh pozitivně ovlivnil hospodářský růst v různých dílčích vzorcích členských států EU. Dopady na příjmovou nerovnost ukazují, že se nerovnost mezi jednotlivými státy snížila, a míra nezaměstnanosti také klesla. - Poznámky.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Olga Biryukova

'Shaken not stirred' : WTO as a ground for plurilateral initiatives

"Protřepat, nemíchat" : Světová obchodní organizace jako základna pro vícestranné iniciativy

Global trade and customs journal, Vol. 17, (2022) No. 3, p. 121-130

Problémem vyjednávání na úrovni Světové obchodní organizace je nutnost nalezení shody mezi všemi členy WTO, kterých je nyní 164. V posledních letech se nicméně prosazuje vícestranné vyjednávání, které postihuje vybrané konkrétní oblasti obchodu a které nevyžaduje shodu všech členů. Autorka se v příspěvku zabývá tím, jak sladit výsledky vícestranných vyjednávání s právem WTO. - Poznámky.

Jan Skalický, Iva Jechoutková

Druhé předsednictví ČR v EU a role celní správy

Clo-douane, Sv. 56, (2022) č. 5, s. 9

Příspěvek popisuje přípravu Celní správy ČR na předsednictví v Radě Evropské unie, které proběhne ve druhé polovině r. 2022. Jednou z priorit bude posilování spolupráce v oblasti prosazování práva ve vztahu ke strategickým komoditám.

Alessandro Fruscione

Dual use items : a whole new export regulation in the European Union

Zboží dvojího užití : úplně nová vývozní regulace v Evropské unii

Global trade and customs journal, Vol. 17, (2022) No. 3, p. 136-140

V září 2021 vstoupilo v Evropské unii v platnost nařízení č. 821/2021, které upravuje obchodování s tzv. zbožím dvojího užití (zboží, jež může být používáno k vojenským i civilním účelům). Autor v příspěvku nejprve srovnává obsah nařízení s předchozím nařízením č. 428/2009, následně se blíže věnuje změnám týkajícím se vývozních povolení. Poté popisuje další novinku, se kterou nařízení pracuje a která je již použita v jiné evropské legislativě - "interní programy dodržování předpisů" (internal compliance programmes, ICP).

Célia Colin, Xavier Coeln, Per Yann Le Floc'h, Louis Vedel

Emerging economies in global value chains [elektronický zdroj]

Rozvíjející se ekonomiky v globálních hodnotových řetězcích

Trésor-economics, No. 301 (2022), p. 1-7

Příspěvek se zabývá integrací tzv. rozvíjejících se ekonomik (mj. i České republiky) do světové ekonomiky a globálních hodnotových řetězců. Vedle štěpení výrobních řetězců, které zapojující tzv. "emerging economies" do světové ekonomiky provázelo, jsou v článku na příkladu Číny a Jižní Koreje popsány jednotlivé fáze při integraci. Posuzované země jsou také rozděleny do různých skupin podle charakteru integrace. Česká republika je v článku zařazena do skupiny zemí s nízkou výší HDP

na obyvatele, a zároveň s vysokým podílem zahraniční přidané hodnoty na vývozu. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2022/05/Tresor_Economics_301_2022.pdf

Empty promises : China's financial markets

Prázdné sliby : finanční trhy Číny

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9298, p. 57-58

Zahraniční investoři v Číně začínají strážlivě, což už se promítá i do dění na finančních trzích. Příčinou jsou obavy z dopadů státní ideologie do ekonomiky (zásahy proti velkým podnikům; přísné uzávěry měst kvůli koronavirové variantě omikron, které negativně ovlivňují už tak problémový realitní sektor). Před pandemií se přitom Čína zahraničním investorům spíše pomalu otevírala. Zatím není jisté, zda je nynější politika Číny dočasná (na podzim 2022 se koná stranický sjezd Komunistické strany), a nebo zda byl nastolen dlouhodobý trend, kdy by měla ideologie přednost před hospodářským růstem. -- Viz i další příspěvky v čísle k Číně a její ekonomice - s. 7 o státní ideologii v Číně a jejím vlivu na ekonomiku; s. 13 o snaze Číny získat nezávislost nad západem; s. 45-46 o vnitrostátní politice Číny.

Petr Blaschke

Investment incentives in the environment of the Czech Republic

Investiční pobídky v prostředí České republiky

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 25, (2022) No. 1, p. 4-23

Investiční pobídky byly původně vytvořeny zejména na podporu přílivu zahraničního kapitálu do transformujících se ekonomik. Jejich využití souvisí především se snižováním nezaměstnanosti a zlepšením stavu veřejných financí. Autor se ve studii zaměřuje na systém investičních pobídek, jejichž poskytovatelem je vláda ČR. S využitím dat o investičních pobídkách z agentury Czech Invest a vybraných makroekonomických ukazatelů ověřuje autor prostřednictvím regresní analýzy závislosti časových řad vliv investic podporovaných investičními pobídkami na makroekonomické prostředí ČR v letech 1998 až 2019. Na základě zjištěných výsledků nelze investiční pobídky označit za účinný nástroj hospodářské politiky, který jednoznačně vede k ekonomickému rozvoji regionů. Jejich pozitivní vliv na makroekonomické prostředí je statisticky zanedbatelný, a to jak na regionální, tak na národní úrovni. - Poznámka.

Rana Foroohar

It is time for a new Bretton Woods

Je čas na nový Bretton Woods

Financial Times, Vol. 2022, No. 40991 (18.4.2022), p. 19

Americká ministryně financí J. Yellenová nedávno učinila důležitý krok a vyzvala k propojení obchodu s bezpečnostními hodnotami. Ve svém projevu na zasedání Atlantické rady ve Washingtonu ministryně vyzvala k vytvoření nového brettonwoodského rámce a k reorganizaci institucí MMF a Světové banky, které tento týden pořádají svá výroční zasedání. Zdůraznila, že obchodní politika USA bude v budoucnu prosazovat určité zásady, a nikoliv ponechávat trhy samy sobě. A to zejména po propuknutí Putinovy války na Ukrajině a poté, co se Čína nepřipojila k USA a více než 30 dalším zemím k hospodářským sankcím vůči Rusku. Nový rámec by měl zajistit nejen volný, ale i bezpečný obchod.

Miluše Kavěnová

Jak jsme obchodovali s Ruskem a s Ukrajinou

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 4, s. 14-15

Bližší pohled na dynamiku vzájemného obchodu České republiky s Ukrajinou a Ruskem za období 2020-2021. Je přiblížena struktura dovozu a vývozu a vývoj obchodní bilance s oběma státy. Mezi nejvýznamnější české exportní položky patřily motorová vozidla a jejich díly a stroje a zařízení. Hlavním dovozním artiklem z Ruska je ropa a zemní plyn, více než polovina dovozu z Ukrajiny připadá na rudy (zejména železnou rudu). Grafy dokládají vývoj zahraničního obchodu se zbožím s Ruskou federací v období 2005-2021, s Ukrajinou v období 2015-2021 a poměr hlavních dovozců ropy a rud do ČR. -- Bližší k obchodu jednotlivých členských států EU s Ruskem viz s. 13.

Gerd Höhler

Kein Gas? Kein problem!

Žádný plyn? Žádný problém!

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 94 (16.5.2022), S. 13

Ačkoli byla bulharská společnost Bulgargaz až 90% odběratelem plynu od ruského Gazpromu, zastavení dodávek 27. dubna se na energetickém zabezpečení země neprojevalo. Bulharsko plyn nadále odebírá přes Turecko, Řecko a v červnu obdrželo první dodávku kapalného plynu LNG z USA. Malý dopad na domácí energetickou spotřebu je dán nízkým podílem zemního plynu na energetické spotřebě země, dále se Bulharsko na odstavení ruského plynu cíleně připravovalo (smlouva s Gazpromem platila do konce r. 2022).

T. Riecke, C. Volkery

London greift Nordirland-Protokoll an

Londýn napadl severoirský protokol

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 96 (18.5.2022), S. 13

Britské ministerstvo zahraničí předloží v nadcházejících týdnech dolní komoře Parlamentu zákon, umožňující podnikatelům volit mezi celními pravidly EU a Velké Británie. Britské odstoupení od severoirského protokolu, jednoho z nejspornějších bodů brexitu, vyvolalo kritickou reakci EU a v případě schválení zákona může vyústit v ekonomické sankce, protože jednostranné jednání Londýna je porušením platné smlouvy.

Catiana Krapp

Lösung im Rubel-Streit im Sicht

Řešení ve sporu o rubl je v dohledu

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 97 (19.5.2022), S. 5

Evropská komise potvrdila regulace pro platby za odběr ruského plynu a ropy v sankčním režimu. Směrnice rámcového ražení určuje, že platby za odběr plynu mají proběhnout v rámci stávajících smluv, a neomezují kupující stranu v otevření bankovního konta u jmenované banky (Gazprombank). Došlo tak k rozřešení sporné situace, kdy Moskva požadovala platby za plyn v rublech oproti platným smluvním podmínkám s odběrateli.

Sandra L. Bell, Amadi Anene

Meeting the challenges of customs compliance in a post TFTEA and reinvigorated trade enforcement environment : go beyond by returning to basics

Vypořádání se s výzvami při dodržování celních předpisů po vzniku zákona "Trade Facilitation and Trade Enforcement Act" a v době oživeného prostředí pro vymáhání : nad rámec návratu k základům

Global trade and customs journal, Vol. 17, (2022) No. 3, p. 105-112

Příspěvek přináší doporučení pro dovozce do USA, jak postupovat při minimalizaci rizika plynoucího z nedodržení dovozních předpisů (non-compliance). Předloženy jsou otázky, jež by si měli dovozci sami zodpovědět a které jim mohou pomoci při posouzení rizika. Dále jsou poskytnuta doporučení, jak postupovat, když dojde k porušení předpisů i přes dodržení postupů "náležitá péče" (due diligence) - dovozci do USA mají možnost se zúčastnit speciálních programů americké celní správy (US Customs and Border Protection, CBP). - Poznámky.

Milan Pouliček ; rozhovor vedl Petr Pour

Šest let ve funkci není málo

Clo-douane, Sv. 56, (2022) č. 5, s. 8

Milan Pouliček, generální ředitel GŘC, končí v květnu 2022 po šesti letech na své pozici. V rozhovoru krátce bilancuje své působení u celní správy obecně i ve funkci generálního ředitele.

Florian Güßgen, Max Haerder, Cornelius Welp, Sonja Álvarez

Tausendundeine Macht

Tisíc a jedna moc

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 21, S. 26-30

Katarský emír navštíví Berlín a blíží se velká dohoda o dodávkách plynu pro německou ekonomiku. Noví nejlepší partneři v oblasti energetiky v Perském zálivu však příliš dobře vědí o své moci a o politických omezeních německé vlády. A využívají své pozice.

Omer Wagner

The COVID-19 pandemics' impact on customs valuation and import duties : an Israel perspective, and a wider comparison

Dopady pandemie nemoci covid-19 na určení celní hodnoty a dovozních cel : pohled Izraele a širší porovnání

Global trade and customs journal, Vol. 17, (2022) No. 3, p. 113-120

Při výpočtu celní hodnoty zboží se země mohou řídit pravidly Incoterms FOB či CIF. Pokud se řídí CIF, vedou změny nákladů na přepravu ke změnám celní hodnoty. Náklady na přepravu zboží v době pandemie nemoci covid-19 prudce stouply, což by mohlo v zemích používajících CIF (jichž je většina) vést k výraznému růstu dovozních cel. Autor v souvislosti s tím popisuje metody výpočtu celní hodnoty v různých zemích světa (v Izraeli, USA, Kanadě, Austrálii, Jihoafrické republice, na Novém Zélandu, v EU), následně předkládá srovnávací tabulku, ve které je mj. ukázáno i to, zda se země řídí FOB či CIF. Poté hodnotí, jak v podobných situacích (nárůst přepravních nákladů) v minulosti postupoval Izrael a co by měl učinit nyní. - Poznámky.

Louis Adjman, Olivier Besson, Niamh Dunne, Robin Fournier, Sophia Milliaud, Pierre Serra, Pierre-Marie Voegeli

The European Union's new trade relationship with the United Kingdom [elektronický zdroj]

Nový obchodní vztah Evropské unie se Spojeným královstvím

Trésor-economics, No. 300 (2022), p. 1-7

Příspěvek popisuje vzájemné obchodní vztahy mezi EU a Velkou Británií, včetně průběhu vyjednávání po referendu v r. 2016, ve kterém britští občané rozhodli o odchodu své země z Evropské unie. V průběhu procesu odchodu z EU bylo snahou Velké Británie navázat s EU volnější vztah, zároveň ale zmírnit nepříznivé dopady brexitu na zahraniční obchod a investice. Výsledkem vyjednávání je dohoda, která se podobá tzv. "nové generaci dohod o volném obchodu", uzavřených ze strany EU např. s Kanadou a Japonskem. Jednotlivá specifika dohody jsou v článku blíže rozebrána. Zmíněny jsou i dopady pandemie covid-19 na obchod mezi Velkou Británií a EU. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2022/05/Tresor_Economics_300_2022.pdf

The ties that bind

Pouta, která zavazují

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9298, p. 62

Článek se zabývá tématem vzájemné obchodní závislosti mezi různými zeměmi a geopolitikou v návaznosti na dvě nové studie, které zkoumaly, zda vzájemná ekonomická provázanost vede ke sbližování i v politické oblasti. Vztah se potvrdil, druhá ze studií však zpřesnila, že tento vztah platí pouze v případě demokratických hodnot (nelze tedy závěry zjednodušit tak, že vzestup Číny přispěl k erozi demokracie).

Too important to fail : the African Development Bank

Příliš důležitá, než aby selhala : Africká rozvojová banka

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9297, p. 35-37

Africká rozvojová banka, nejdůležitější finanční instituce na africkém kontinentu, se v posledních letech potýká se sérií incidentů. Incidenty se týkaly zaměstnanců v oblasti auditu a vnitřní kontroly, kdy byl např. jeden ze zaměstnanců kvůli neshodám s vedením nucen uprchnout ze země, jiný zaměstnanec byl pak za nejasných okolností propuštěn (do incidentu byl zapleten i bývalý nigerijský ministr zemědělství obviňovaný z korupce). Toto dění vede k pochybnostem o vnitřním dohledu banky a může přinést pokles důvěry věřitelů, akcionářů i dárců. Instituce by potřebovala reformu, z různých důvodů k ní však nemusí dojít. To by poškodilo samotnou Afriku v situaci, kdy se očekává prudký růst chudoby a kdy banka potřebuje sehnat další finance na podporu zasažených ekonomik i je efektivně rozdělit.

Gady Epstein, John McDermott

Unequal partnership : special report: China in Africa

Nerovné partnerství : zvláštní zpráva: Čína v Africe

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9298, centr. sect. (12 p.)

Čína je nyní největším obchodním partnerem Afriky, věřitelem a významným investorem do infrastruktury. Afrika dále závisí na čínské digitální infrastruktuře a sbližování probíhá i ve vojenské oblasti. Žádná jiná země na světě se neblíží čínské účasti v Africe. Partnerství mezi africkým kontinentem a Čínou prošlo v průběhu historie několika fázemi, kdy od r. 2016 oslabují čínské půjčky Africe, zato se však prohlubují politická pouta, což znepokojuje západní svět. Speciální příloha se zabývá vztahy mezi Afrikou a Čínou, přičemž první článek shrnuje celé téma a další příspěvky se zabývají budováním infrastruktury v Africe, obchodem, politikou, mediální oblastí, obranou a vyhlídkami vzájemné spolupráce do budoucna.

Podnik a podnikání

Wolfgang Kleinebrink

Das Recht der Gewerkschaften auf Werbung im Betrieb : physische und digitale Möglichkeiten heute und morgen

Právo odborů na nábor na pracovišti : fyzické a digitální možnosti dnes a zítra

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 16, S. 1002-1008

Podle koaliční dohody mají odbory získat současně právo na digitální přístup na pracoviště, které odpovídá jejich analogovým právům. Otázkou pro podniky tedy je, do jaké míry již dnes existuje právo odborů na "analogový", tj. fyzický, a na digitální přístup pro náborové účely a jaké kreativní možnosti má zákonodárce. - Poznámky.

Elke Volland, Felix Link

Die Insolvenz als erbschaftsteuerliches Risiko für Unternehmensnachfolger - Gestaltungsoptionen in der Krise

Insolvenční jako riziko dědické daně pro nástupce společnosti - možnosti strukturování v krizi

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 18, S. 1098-1102

V důsledku pandemie koronaviru se v poslední době prudce zvýšil počet insolvencí rodinných podniků. Sankce uvalené v souvislosti s válkou na Ukrajině pravděpodobně uvrhnou do krize i některé další rodinné podniky. Pokud v případě postižených podniků došlo v posledních několika letech k převodu podniku na další generaci, může mít jejich úpadek značný dopad na koncepci nástupnictví. V případě krize podniku je proto nezbytné koordinovat insolvenční právo a dědickou daň. Článek se zabývá rizikem dědické daně v případě úpadku společnosti pro nástupce společnosti. Vysvětluje systém následného zdanění pro účely dědické daně a ukazuje možnosti insolvenční a dědické daně v krizi. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Ľuboš Elexa, Michal Ištók, Lea Šlamiaková

Do links to tax havens affect companies' financial performance? : the case of Slovakia

Ovlivňují vazby na daňové ráje finanční výkonnost společností? : případ Slovenska

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 25, (2022) No. 1, p. 60-76

Studie se zaměřuje na kvantifikaci dopadů přímých majetkových vazeb mezi slovenskými společnostmi a daňovými ráji. Autoři rozlišují tři typy daňových rájů: onshore, midshore a offshore společnosti. Finanční dopady jsou měřeny pomocí ukazatelů ziskovosti (ROA), aktivity (obrat celkových aktiv), likvidity (ukazatel běžné likvidity) a bankrotu (IN05). K měření dopadů autoři propojují databáze Bisnode a Finstat. V první databázi jsou uvedeny ty slovenské společnosti, které měly v letech 2005-2015 vazby na daňové ráje. Druhá databáze poskytuje finanční výkazy těchto společností. Výsledky dokládají, že mezi slovenskými společnostmi s vazbami na daňové ráje a bez nich existují statisticky významné rozdíly ve všech zkoumaných ukazatelích. Společnosti s vazbami na daňové ráje obecně vykazovaly horší ekonomickou situaci a úroveň výkonnosti ve srovnání se společnostmi bez těchto vazeb. Autoři dospěli k závěru, že mateřská společnost se sídlem v daňovém ráji měla negativní vliv na finanční výkonnost dceřiné společnosti.

Chemical hazard warning**Varování před chemickým nebezpečím**

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9298, p. 56

Příspěvek popisuje, jak se německý průmysl (zejména chemický a především ve městě Ludwigshafen) snaží zbavit své závislosti na levném plynu z Ruska. BASF v Ludwigshafenu je největším německým odběratelem plynu. V reakci na válku na Ukrajině a související sankce vůči Rusku se nyní tento koncern i další německé podniky snaží najít alternativní zdroje energií. Jedním z kroků je i náhrada ruských energií za čínské, což do budoucna přináší další rizika (technologické krádeže, vznik závislosti na Číně místo na Rusku). Dle výpočtů německých ekonomů by dopady náhlého zastavení dovozu ruských energií mohly být nižší, než dopady koronavirové pandemie, regiony by nicméně nebyly postižené rovnoměrně a např. právě v Ludwigshafenu by se šok promítl do celého dodavatelského řetězce.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Peter Tóth, Andrea Tkáčová, Katarína Muľová

Redistributive policies of EU member countries in the context of welfare regimes [elektronický zdroj]

Redistribuční politiky v členských zemích EU v kontextu režimů státu blahobytu

Prague economic papers, Vol. 31 (2022), No. 2, p. 119-142

Příspěvek zkoumá změny sociálních režimů v členských zemích EU v souvislosti s měnící se ekonomickou situací. Nejprve je prezentován teoretický přehled (několik způsobů členění evropských zemí do skupin podle sociálních režimů) a následně je provedena shluková analýza. Ta mj. potvrdila, že rozdíly mezi jednotlivými sociálními režimy se v čase stírají. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.798>

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství**Braced for a storm : global housing****Přípravení na bouři : světový trh s bydlením**

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9296, p. 67-68

Navzdory propadům na akciovém trhu a rostoucím nákladům na živobytí se trhy s bydlením v Evropě i jinde ve světě pohybují na rekordních úrovních. Centrální banky nyní však kvůli rostoucí inflaci začínají zvyšovat úrokové sazby. Otázkou je, jak trhy s bydlením růst úrokových sazeb ustojí. Ekonomové zatím neočekávají, že by se opakovala situace podobná roku 2008, a to kvůli posílené regulaci. V příspěvku jsou popsány faktory, které pravděpodobně ovlivní vývoj na trhu s bydlením, a je analyzováno, ve kterých zemích dané faktory dominují.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Richard W. Fetter

Exekuční srážky ze mzdy : změny

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 23, (2022) č. 8, s. 72-75

Pro r. 2022 se již podruhé změnily parametry exekučních srážek ze mzdy, tentokrát v návaznosti na zvýšení životního minima jednotlivce od 1.4.2022. Příspěvek seznamuje s výpočtem nezabavitelné částky, s možností uplatnění částky na vyživovanou osobu i s částkou, nad kterou se zbytek čisté mzdy srazí bez omezení. Dále připomíná výpočtový vzorec srážek ze mzdy a počítání po třetinách zbytku čisté mzdy v závislosti na typu dluhu (uspokojované pohledávky). Konkretizuje přednostní a ostatní (nepřednostní) pohledávky. Autor upozorňuje, že od ledna 2022 má plátce mzdy nárok na paušálně stanovenou náhradu nákladů, které vznikly za kalendářní měsíc, v němž provádí srážky ze mzdy povinného dlužníka. -- Více ke zvýšení životního minima viz Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále č. 8/2022, s. 3-6 a ke srážkám ze mzdy na s. 11-16.

Simon Akriche, Anna Bornstein, Clément Bourdier
Senior employment in France [elektronický zdroj]

Zaměstnanost seniorů ve Francii

Trésor-economics, No. 302 (2022), p. 1-11

Zaměstnanost seniorů (osob ve věku 55 a více let) ve Francii stabilně roste, v porovnání s jinými evropskými zeměmi je však zejména ve vyšších věkových kategoriích nízká, což se pravděpodobně pojí s relativně nízkou věkovou hranicí pro odchod do důchodu. V příspěvku jsou po úvodním zhodnocení aktuální pozice seniorů na trhu práce analyzovány faktory, které zaměstnávání seniorů ve Francii brzdí, a to jak na straně nabídky, tak na straně poptávky. Součástí příspěvku je také informační box o penzijní reformě z r. 2010 a jejích dopadech. Další vložený box pak informuje o limitujících faktorech ve vzdělávání zaměstnanců vyššího věku. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2022/06/Tresor_Economics_302_2022.pdf

Janina Matern, Matthias Pfister, Christian Geyer

Umsetzung der Frauenquote im DAX : Pioniere in Sachen Gleichstellung?

Zavedení kvót na počet žen ve společnostech indexu DAX : průkopníci rovnosti žen a mužů?

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 17, S. 1021-1024

Dne 12. srpna 2021 vstoupil v platnost druhý německý zákon o vedoucích pozicích (FüPoG II), který rozvíjí první zákon FüPoG z roku 2015. Zatímco ve společenském a akademickém diskurzu se diskutuje především o smysluplnosti a právních účincích zákona, otázka účinků již přijatého FüPoG zůstává z velké části nezodpovězena. Autoři článku se pokoušejí tuto mezeru překlenout tím, že provádějí systematické zkoumání výročních zpráv společností zastoupených v indexu DAX a podrobují je srovnání v čase s cílem zhodnotit úsilí společností v oblasti zastoupení žen na vedoucích místech. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M7.

By Christopher Huckfeldt

Understanding the scarring effect of recessions

Porozumění dlouhodobějším účinkům recese na trh práce

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 4, p. 1273-1310

Autor v příspěvku dokládá nepříznivé dopady recese na výši výdělků u pracovníků, kteří byli nuceni během recese nedobrovolně změnit práci. Snížení výdělků je způsobeno tím, že si daní lidé novou práci našli na méně kvalifikované a hůře placené pozici. Jev se častěji týká právě lidí, kteří přišli o práci během recese, přičemž pokles výdělků bývá přetrvávající a výrazný. Součástí článku je model, ve kterém je zakomponována nezaměstnanost, kvalifikace a tzv. vybíravost při najímání pracovníků (selective hiring). - Poznámky.

By David Card

Who set your wage?

Kdo určuje vaši mzdu?

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 4, p. 1075-1090

Autor, nositel Nobelovy ceny za ekonomii za rok 2021, se ve svém příspěvku věnuje možnostem stanovování mezd ze strany firem v podmínkách monopsonu (situaci, kdy je na trhu jeden poptávající a více nabízejících). Shrnutí jsou nové odborné poznatky k tématu, dle kterých mají firmy na určování mezd větší vliv, než se dříve předpokládalo. - Poznámky. -- Tématu tržní síly na trhu práce se týká i článek na s. 1147-1193 ("Labor market power") autorů D. Bergera, K. Herkenhoffa a S. Mongeyho.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 70, (2022) č. 5

Srážky ze mzdy od 1.4.2022 (s. 5-7); Výkon práce mimo základní pracovněprávní vztah - švarcsystém (s. 11-17); Výkon práce mimo základní pracovněprávní vztah - jiné způsoby naplnění definice nelegální práce (s. 18-23); Zánik povolení ke zprostředkování zaměstnání (s. 24-28); Zdravotní pojištění a výkon činnosti u zaměstnavatele bez pracovněprávního vztahu (s. 29-32); Pracovní situace v oblasti mezd - splatnost a výplata mzdy, rozhodné období pro výpočet průměrného výdělku, výpočet mzdy (s. 46-48); Pracovní situace z oblasti pracovního práva - den vzniku pracovního poměru, den nástupu do práce, nevyčerpaná dovolená při skončení pracovního poměru, smrt zaměstnance a zaměstnavatele (s. 49-51).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]**Sv. 17, (2022) č. 8**

Zvýšení životního minima - nařízení vlády č. 75/2022 Sb. (s. 3-6); Sezónní práce - pracovněprávní souvislosti (s. 7-10); Změny srážek ze mzdy - podle valorizace životního minima (s. 11-16); Praktická řešení k zaměstnávání ukrajinských uprchlíků (s. 25-27); Právní problémy v personální agendě zaměstnavatele (s. 28-32); Agenturní zaměstnávání a pracovnělékařské prohlídky (s. 33-37); Daňové limity pro nepeněžní a peněžitý příspěvek na stravování (s. 38-40); Zaměstnávání studentů a daň z příjmů (s. 41-43); Poskytování odměn zaměstnancům - možnosti zaměstnavatele (s. 44-47); Zaměstnavatelé a správný výpočet pojistného ve zdravotním pojištění (s. 49-51); Zápůjčky z FKSP (s. 67-69); Judikatura pro veřejnou správu - výběr 2019-2021 (s. 70-72).

Právo

Martin Greive, Jan Hildebrand, Moritz Koch

"Moderner Ablasshandel"**"Moderní kupčení s odpustky"**

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 101 (25.5.2022), S. 8

Jedním z předních témat summitu G7 byla poválečná obnova válkou poškozené Ukrajiny a možnosti jejího financování. Souvisejícím tématem bylo využití obstaveného majetku sankcionovaných osob a související právní otázky. Hrozící značné právní komplikace při zabavení majetku ruských oligarchů může řešit návrh na vyškrtnutí ze sankčního seznamu výměnou za postoupení zabaveného majetku. Návrh se stal terčem kritiky kvůli popření morálního principu uvalení sankcí. Další variantou je použití zmrazeného státního majetku k financování fondu obnovy, kdy odpadá řada právních komplikací na rozdíl od nakládání s majetkem fyzických osob. Protiprávnost ruského jednání v podobě zahájení útočné války proti Ukrajině je předmětem mezinárodního konsensu, na rozdíl od komplikovaného a potenciálně zdlouhavého dokazovacího procesu v případě fyzických osob.

Andreas Mundt ; rozhovor vedl Bert Losse

"Wir müssen jetzt wachsam sein"**"Nyní musíme být ostražití"**

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 20, S. 38-39

Rozhovor s prezidentem Spolkového kartelového úřadu A. Mundtem o regulaci velkých technologických společností a o riziku, že kontrola hospodářské soutěže bude oslabena z politicky důležitých důvodů, jako je ochrana klimatu.

Pavel Mates, Karel Šemík

Aktuální otázky doručování a podání podle správního řádu a mimo něj

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 8, s. 298-301

Autoři se věnují komunikaci probíhající mezi správními orgány a adresáty veřejné správy ve formě doručování a podání. Rozebírají koncept doručování a podání elektronickými prostředky (datovými schránkami), komplikace, které v návaznosti s ním v praxi vznikají, i závěry relevantní judikatury ÚS. Dále charakterizují požadavky, které u doručování a oznamování rozhodnutí vyvstaly v souvislosti s pandemií covid-19, a řešení problematiky v pandemickém zákonu. Právní jistota v těchto otázkách se jeví jako mimořádně důležitá, také s ohledem na platné a účinné nařízení izolace či karantény. - Poznámky.

Marcela Káňová

Bid rigging a náhrada škody za porušení pravidel hospodářské soutěže

Veřejné zakázky, Sv. 2022, č. 2, s. 56-57

Autorka představuje kartelovou dohodu typu bid rigging, její negativní dopady na veřejné zakázky v ČR i současnou praxi ÚOHS při odhalování kartelových dohod ve veřejných zakázkách. Následně se věnuje uplatňování nároku na náhradu škody ze strany dotčených zadavatelů soudní cestou dle zákona č. 262/2017 Sb., o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže. Stručně popisuje posílení procesního postavení poškozeného, které tento zákon přináší, i podpoření motivace k uplatňování nároků na náhradu škody. Zvažuje také, jak jinak mohou zadavatelé přispět k boji proti bid riggingu. - Poznámky.

Michal Nohel

Digital Services Act a evoluce letité e-commerce směrnice

Právní rádce, Sv. 30, (2022) č. 4, s. 36-41

Příspěvek podrobně představuje návrh nové regulace digitálního prostředí v EU - nařízení o jednotném trhu pro digitální služby (Digital Services Act, DSA, akt o digitálních službách) z r. 2020. Nařízení rovněž novelizuje evropskou směrnici o elektronickém obchodu (č. 2000/31/ES). Autor přibližuje předmět a oblast působnosti DSA, hierarchii služeb, odpovědnost poskytovatelů zprostředkovatelských služeb informační společnosti a režim bezpečného přístavu. Dále se zaměřuje na povinnosti náležité péče pro transparentní a bezpečné online prostředí i na dodatečné povinnosti pro velmi velké online platformy. - Poznámky. -- Druhý díl seriálu o digitálních službách (březen - září 2022).

Pavla Hubková

Kontrola a soudní přezkum obecných pokynů a doporučení vydávaných Evropskými orgány dohledu

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 9, s. 305-313

Evropské orgány dohledu (unijní agentury EBA, EIOPA a ESMA) podléhají kontrole, zda při vydávání soft law nepřekračují meze svých pravomocí a zda se obsah konkrétního soft law aktu nepříčí závazným předpisům. Autorka podrobněji rozpracovává možnosti kontroly a soudního přezkumu těchto soft law aktů na unijní úrovni. Nejprve se zaměřuje na možnosti mimosoudní kontroly, které se však v současném nastavení nezdají být příliš užitečné. Následně zkoumá možnosti a meze soudního přezkumu ze strany Soudního dvora EU, a to v řízení o žalobě na neplatnost a v řízení o předběžné otázce. Autorka dospívá k závěru, že ani soudní kontrola není, především ve světle pravidel vytyčených judikaturou, příliš efektivní. - Poznámky.

Eliška Mainclová

Krizová opatření vlády ve vakuu soudního (ne)přezkumu

Správní právo, Sv. 55, (2022) č. 2, s. 96-110

Článek se zaměřuje na zhodnocení soudního přezkumu krizových opatření vlády v kontextu pandemických právních aktů (souhrnně krizová opatření vlády, mimořádná opatření podle zákona o ochraně veřejného zdraví a podle pandemického zákona). Autorka upozorňuje na nerovnost adresátů pandemických právních aktů při ochraně jejich práv. Podává přehled správní a ústavní judikatury týkající se jejich přezkoumatelnosti a ukazuje, proč je současný incidenční přezkum nevhodný. V závěru autorka argumentuje pro koncentrovaný přezkum vládních opatření. - Poznámky.

Náprava vad v zákoně o evidenci skutečných majitelů

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 8, Aktualita s. ii

Bližší informace k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů, jímž ministerstvo spravedlnosti reaguje na probíhající řízení o nesplnění povinnosti pro nesprávné provedení unijní směrnice. Vytýkané nedostatky odstraňuje novela reformulací vymezení skutečného majitele a omezením výjimek pro subjekty, o nichž platí, že nemají skutečného majitele, pouze na veřejnoprávní právnické osoby. Ruší se dosavadní dvousložková definice skutečného majitele využívající pojmy koncový příjemce a osoba s koncovým vlivem.

Petr Prunner

Několik otázek k návrhu zákona o ochraně oznamovatelů

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 7, s. 257-261

ČR je povinna implementovat směrnici o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (č. 2019/1937/EU). Jejím smyslem je chránit fyzickou osobu oznamovatele v případě, že učiní oznámení, před tzv. odvetnými opatřeními (negativními důsledky, které by pro oznamovatele mohly nastat jako reakce na jím učiněné oznámení). Do českého právního řádu má být směrnice transponována zákonem o ochraně oznamovatelů, jehož návrh již projednávala Poslanecká sněmovna v předchozím volebním období, ale nestihla ho přijmout. Autor formuluje některé otázky, které by měly být odbornou i laickou veřejností diskutovány před přijetím návrhu tohoto zákona (české pojetí ochrany oznamovatelů, podmínky pro výkon činnosti příslušné osoby, určení příslušné osoby a ukončení výkonu její činnosti, způsob posouzení důvodnosti oznámení aj.). - Poznámky.

Poslanecká sněmovna začala projednávat návrh novely autorského zákona

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 7, příl. Legislativa s. i-ii

Informace o připravované novele zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících. Jejím legislativním cílem je transpozice evropské směrnice o autorských právech a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu (č. 2019/790/EU) a evropské směrnice č. 2019/789/EU, kterou se stanovují pravidla pro výkon autorského práva, jež se použijí na některá online vysílání televizních a rozhlasových programů. Zákonem má dojít ke zlepšení dostupnosti autorskoprávně chráněného obsahu i postupů poskytování licencí. Do autorského zákona také doplňuje definice doplňkových online služeb a kritéria pro výši licenční odměny příslušející za oprávnění k výkonu práv k těmto službám; nové právo autora na přiměřený podíl na příjmech vydavatele tiskové publikace, další licence pro užití díla aj.

František Nonnemann, Vladan Rámiš

Právní povinnost, nebo veřejný zájem aneb právní základ zpracování osobních údajů nejen při whistleblowingu

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 9, s. 321-326

Autoři rozebírají problematiku evropské úpravy whistleblowingu a ochrany osobních dat. Zvažují, jaký je právní titul zpracování osobních údajů v rámci systému ochrany oznamovatelů, a dále jaký je vztah mezi dvěma právními tituly ke zpracování údajů, tzn. plněním právní povinnosti správce a veřejným zájmem, jejichž rozlišení může být v praxi poměrně komplikované. Dovození, že pro rozhodnutí, který z titulů aplikovat, je nutné zohlednit především formu a způsob vyjádření právní povinnosti či právního zmocnění ke zpracování osobních údajů. Právní tituly zpracování nezbytné pro plnění právní povinnosti správce a zpracování nezbytné pro plnění úkolu ve veřejném zájmu nemají ostrou hranici. - Poznámky.

Jan Svoboda

Působnost ochranných známek na internetu

Obchodní právo, Sv. 31, (2022) č. 5, s. 28-35

Článek se věnuje použitelnosti práv k ochranným známkám na internetu s důrazem na možnost uplatnění těchto práv u soudů členských států EU. Zaměřuje se na aktuální právní normy mezinárodního práva soukromého, které lze aplikovat na právní vztahy vzniklé z užívání ochranných známek na internetu. Značná pozornost je věnována judikatuře Soudního dvora EU a rozdílům mezi možnostmi uplatnění práv souvisejících s národními ochrannými známkami a ochrannou známkou Evropské unie. - Poznámky.

Jiří Kindl, Martin Koudelka, Martin Holásek

Rozhodovací praxe ÚOHS a zpožděná transpozice směrnice o nekalých obchodních praktikách

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 8, s. 278-285

Bližší k požadavkům evropské směrnice o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinářském sektoru (č. 2019/633/EU) a o jejich vlivu na českou regulaci významné tržní síly. Autoři podrobně rekapituluji, jak se směrnice liší od českého zákona o významné tržní síle č. 395/2009 Sb., zejména co do vymezení působnosti příslušné právní úpravy. Věnují se především novým trendům v rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a analyzují, jak takové rozdíly úřad dosud zohlednil. Poukazují na procesní i věcné aspekty, v nichž by měl ÚOHS dle názoru autorů postoupit ještě dále, než kam prozatím zašel. Zvažují též limity minimální harmonizace dle směrnice a otázky pravidel cenotvorby u služeb poskytovaných odběrateli dodavatelům v pojetí ÚOHS. - Poznámky. -- Podrobněji k novele ZVTS viz Antitrust č. 1/2022, s. 5-10.

Karel Šimka

Správní soudnictví v digitální době

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2022, č. 1, s. 13-17

Článek poskytuje stručný přehled o digitalizaci správního soudnictví v České republice očima správního soudce. Charakterizuje, v jakých oblastech se digitalizace při práci správních soudů projevuje, přibližuje elektronickou komunikaci soudu s jednotlivci a jinými veřejnými institucemi i problematiku elektronického spisu. Zaměřuje se rovněž na jednání soudu na dálku, dokazování digitálních

skutečností a automatizované (strojové či strojově podporované) rozhodování soudů. V poslední části je hodnoceno shromažďování dat správními soudy a jejich využití (data o účastnících řízení, evidence a vyhledávání judikatury). - Poznámky.

Jakub Hollmann

Svěřenský fond v českém právním prostředí: jeho parametry, efektivní správa a daňové dopady. 1. část

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 9, s. 313-320

V českém právním řádu je možnost převedení majetku do svěřenského fondu zakotvena od r. 2014, kdy vstoupil v účinnost nový občanský zákoník. Česká úprava vychází z institutu tzv. trustů. Článek přibližuje založení a vznik svěřenského fondu, náležitosti zakladatelského statutu, zakladatelský statut svěřenského fondu za soukromým účelem s protektorem, zakladatelský statut s veřejným účelem i zakladatelský statut fondu zřízeného pro případ smrti. Podrobně také představuje subjekty zúčastněné na svěřenském fondu (zakladatel, svěřenský správce, obmyšlený), jejich pozici, práva a povinnosti. - Poznámky.

Miroslav Dvořáček

Totožnost předmětu řízení v případě určovací žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 7, s. 252-257

Autor představuje rozhodné skutkové okolnosti případu řešeného Krajským soudem v Plzni (č. j. 57 A 120/2020-26) a usnesení odmítající žalobu na ochranu před nezákonným zásahem z důvodu existence překážky litispendence. Poté analyzuje rozsudek Nejvyššího správního soudu z dubna 2021, který zrušil usnesení KS v Plzni (č. j. 10 Afs 332/2020-31). Na základě případu zakončeného uvedenými rozhodnutími formuluje autor obecnější závěry týkající se existence překážky věci zahájené v případě deklaratorní žaloby na ochranu před nezákonným zásahem. - Poznámky.

Jitka Wolfová

Velká novela exekučního řádu minula svůj cíl

Obchodní právo, Sv. 31, (2022) č. 4, s. 17-28

Poslední novela exekučního řádu, která byla provedena zákonem č. 286/2021 Sb., je obsahově rozsáhlou novelou. Jejím cílem bylo především vyřešit problém vícečetných exekučních řízení a zavést princip jednoho povinného soudního exekutora. Svého cíle však novela nedosáhla. Podle autorky je nesyrovatová a chaotická. Zvyšuje administrativní povinnosti soudního exekutora i náklady celého exekučního řízení, včetně nákladů oprávněných. - Poznámky.

Barbara Fikarová, Libor Novák

Vybrané aspekty střetu zájmů dle zákona č. 159/2006 Sb.

Veřejné zakázky, Sv. 2022, č. 2, s. 50-52

Ustanovení § 4b zákona o střetu zájmů představuje důležité pravidlo kogentní povahy. Stanovuje obecnou povinnost zadavatele vylučovat ze zadávacích řízení v režimu zákona o zadávání veřejných zakázek účastníka, který je obchodní společností a v němž veřejný funkcionář (člen vlády) nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 % účasti. Autoři rozebírají teoreticko-právní a praktické aspekty, jimiž zmiňovaný § 4b dopadá na zadavatele. Zaměřují se na jeho vztah k platnosti smlouvy i na opatření, která by zadavatel měl realizovat, aby ošetřil riziko střetu zájmů. - Poznámky.

Pavel Vantuch

Vyjádření obžalovaného k obžalobě po zaslání jejího opisu

Bulletin advokacie, Sv. 2022, č. 5, s. 31-37

Jednou ze změn, které přinesla novela trestního řádu provedená zákonem č. 333/2020 Sb., je institut vyjádření obžalovaného k obžalobě. Autor se z pohledu obhajoby obžalovaného v článku zaměřuje na jeho právo vyjádřit se k obžalobě již po zaslání jejího opisu předsedou senátu (§ 196 odst. 2, 3 tr. řádu). - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

Jiří Vopravil

Drogy a ekonomika

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 4, s. 34-35

Z ekonomického pohledu na drogový trh provádí ČSÚ od r. 1998 každoroční odhady, které pak zahrnuje do systému národních účtů. Článek přibližuje metodiku odhadu trhu s nelegálními drogami (odhad spotřeby drog, odkud se drogy vzaly a výpočet finančních ukazatelů) a následně představuje výsledky odhadů drogového trhu v ČR v r. 2019. -- Viz i další příspěvky tematické přílohy "Na čem Češi ujíždějí" (alkohol, závislosti, hazard, drogy) na s. 21-39.

Julian Olk

Frühwarnsystem für Inflation auf Rekordhoch

Systém včasného varování před inflací na rekordně vysokých hodnotách

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 100 (24.5.2022), S. 8-9

I-Index, vyvinutý Handelsblatem a Technickou univerzitou Dortmund, který analyzuje mimo jiné incidenci tématu inflace v médiích, dosáhl nejvyšší hodnoty od jeho ustavení v r. 2017 (10,9 %). Článek stručně shrnuje principy I-Indexu, historické paralely s ropnou krizí konce 70. let 20. století a možné širší (zejm. politické) dopady inflace jako předního společenského tématu.

Účetnictví

Benedikt Brüggemann, Niklas Polster

Auswirkungen der Energiewende auf die Finanzberichterstattung

Dopady energetického obratu na finanční výkaznictví

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 14, S. 824-827

V německé společnosti nyní panuje shoda, že ochrana klimatu musí mít absolutní prioritu. V souvislosti s přechodem na obnovitelné zdroje energie (Energiewende) a prudce rostoucími cenami energií existuje mnoho výzev a příležitostí pro podnikové finanční výkaznictví. Článek představuje a diskutuje důsledky pro účetnictví a související procesy a systémy. - Poznámky.

Simona Malovaná and Žaneta Tesařová

Banks' credit losses and provisioning over the business cycle : implications for IFRS

[elektronický zdroj]

Úvěrové ztráty a opravné položky bank v průběhu hospodářského cyklu : implikace pro IFRS

Národohospodářský obzor, Vol. 22, No. 1 (2022), p. 53-74

V r. 2018 nabyl účinnosti účetní standard IFRS 9 "Finanční nástroje" nahrazující účetní standard IAS 39. Nový standard změnil způsob vytváření opravných položek (provisions) tak, aby se omezila cykličnost v bankovním sektoru. Autorky se v příspěvku zabývají cykličností úvěrových ztrát a opravných položek na datech do r. 2018 a dále zkoumají dopady svých zjištění v souvislosti s přijetím nového standardu. Z výsledků vyplývá, jak se cykličnost opravných položek vyvíjí v průběhu hospodářského cyklu, u kterých bank je cykličnost vyšší a k čemu by i přes přechod na IFRS 9 mohlo dojít, pokud banky nezmění své chování. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.2478/revecp-2022-0003>

Zita Drábková, Martin Pech

Comparison of creative accounting risks in small enterprises : the different branches perspective

Srovnání rizik kreativního účetnictví v malých podnicích : pohledem různých odvětví

E+M Economie a Management = Economics and Management, Vol. 25, (2022) No. 1, p. 113-129

Malé podniky jsou vystaveny novým výzvám při zkoumání dopadu kreativního účetnictví na účetní závěrku, zejména při posuzování podmínek pro pokračování v činnosti a rizika podvodu. Cílem studie je identifikovat účetní chyby a rizika podvodu způsobená účetními úpravami, které zkreslují věrné a poctivé zobrazení účetní závěrky. Autoři zkoumají rizika kreativního účetnictví na základě vztahu mezi tvorbou zisku (EBT) a peněžními toky pomocí metody rizikového trojúhelníku CFEBT. Za tímto účelem analyzují malé podniky působící zejména v oblasti obchodu, zpracovatelského a stavebního

průmyslu. Výsledky ukazují, že hodnoty modelu byly ve zkoumaných odvětvích převážně záporné, což naznačuje manipulaci s vykazovanými zisky. Výsledné hodnoty poukazují na uplatňování kreativních účetních metod. Analýza potvrdila výraznější rozdíly mezi odvětvími obchodu a stavebnictví. Rozdíly mezi odvětvími byly zjištěny u poloviny finančních ukazatelů a většiny ze 14 sledovaných účetních položek.

Michal Štěpán

Digitalizace profese auditorů

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2022, č. 1, s. 22

Stručný pohled na problematiku digitalizace v oblasti auditorské praxe. Je zdůrazněno zrychlení přesunu komunikace mezi auditorem a účetní jednotkou do digitální podoby, možnost automatizovaného zpracování dat v elektronické podobě, důsledky zavádění umělé inteligence v oboru i další přínosy postupující digitalizace. -- Viz také téma digitalizace profese účetních na s. 27-31 a 36 i digitalizace účetnictví a daní na s. 29-31.

Polydoros Demetriades and Samuel Owusu-Agyei

Fraudulent financial reporting : an application of fraud diamond to Toshiba's accounting scandal

Podvodné finanční výkaznictví : aplikace modelu diamantu podvodu na účetní skandál u firmy Toshiba

Journal of financial crime, Vol. 39, (2022) No. 2, p. 729-763

Teorie diamantu podvodu (fraud diamond theory) předpokládá, že aby mohlo dojít k podvodu, musí být splněny současně čtyři podmínky - motivace (tlak), příležitost, racionalizace a schopnosti. V příspěvku je na podvodech s finančními výkazy, ke kterým docházelo ve firmě Toshiba, demonstrována platnost této teorie. K výzkumu byla použita data z finančních výkazů firmy Toshiba z let 2008-2014.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 29, (2022) č. 4

Auditní stopa (s. 14-15); Ověřování reportingových balíčků (s. 16-19); Zjištění Ministerstva financí ČR z dozoru nad přezkoumáním ÚSC aneb Co by měli auditoři při přezkoumání napravit (s. 20-24); Ještě k článku Zjištění Ministerstva financí ČR z dozoru nad přezkoumáním ÚSC aneb Co by měli auditoři při přezkoumání napravit (s. 25-29); Změny v oblasti vykazování nefinančních informací a očekávání v oblasti vykazování informací o udržitelnosti (s. 29-33); Dotazy a odpovědi z oblasti metodiky auditu (s. 34-35).

Účetnictví v praxi

Sv. 26, (2022) č. 5

Stravenkový paušál a stravenky - daňové limity 2022 (s. 4-6); DPH u tuzemských obchodních transakcí - XI. část - přenesení zdanění (s. 7-10); Účetní závěrka a postup při jejím zveřejnění (s. 11-13); Situace na trhu s nemovitostmi aneb jak se na něm podepsala covid pandemie (s. 22-28); Kategorie zdravotního pojištění v roce 2022 (s. 32-35).

Veřejná správa

Jan Blažek

Bankovní identita a vzdálená komunikace s úřady i firmami

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2022, č. 1, s. 33-35

Možnost vzdálené identifikace za použití digitální identity je pro budoucí digitální ekonomiku součástí kritické infrastruktury. Článek informuje o digitálních identitách, které momentálně fungují v ČR: Identita občana (původně NIA) a Bankovní identita (BankID), představuje jejich fungování a dále se podrobněji zaměřuje na vývoj a budoucnost BankID. Autor také upozorňuje na skutečnost, že v r. 2022 by měl být dokončen rámcový návrh nové evropské legislativy, která přinese posun v oblasti digitální identity. Týká se zejména dostupnosti této služby, jejího využívání ve fyzickém světě (např. prokazování pomocí QR kódu), ale také zapojení dalších hráčů do identitních schémat (poskytovatelé

ověřených údajů). I v tomto zvažovaném systému bude role bankovní identity klíčová, protože bez široce rozšířené a běžnými uživateli akceptované metody digitálního ověřování nemůže nové schéma uspět.

Jan Ségel

Budoucnost elektronizace veřejných zakázek v České republice

Veřejné zakázky, Sv. 2022, č. 2, s. 29-31

Problematika elektronizace zadávání veřejných zakázek je téma, které se v českém e-governmentu řeší již od r. 2006. Autor nejprve charakterizuje tři vládní strategie elektronizace VZ, dosažené výsledky za období 2006-2020 a formuluje hlavní otevřené body, které vzešly z posledního období 2016-2020. Poté přibližuje aktuální stav elektronizace této oblasti a optimalizaci stávajícího ekosystému NIPEZ (Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek). Návazně se pak věnuje strategii elektronizace VZ do r. 2030, představuje její hlavní cíle a shrnuje, co nová strategie přinese pro zadavatele a kontrolní orgány, pro dodavatele i pro veřejnost.

Adéla Uhrinová, Ondřej Králík

Odpovědnost zaměstnanců za škodu způsobenou organizační složce státu v kontextu novely zákona o majetku ČR

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 8, s. 294-298

Zákon č. 118/2020 Sb. novelizující zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích č. 219/2000 Sb. odstranil judikaturou dovozovaný zákaz vymáhat náhradu škody po zaměstnancích organizační složky státu v případě, kdy v důsledku jejich zaviněného porušení právních povinností byla jejich zaměstnavateli udělena sankce jinou organizační složkou státu. Článek přibližuje dosavadní rozhodovací praxi a názory v ní nastíněné, posun v legislativě v návaznosti na zákon č. 118/2020 Sb. a zvažuje, zda novela skutečně přinesla zamýšlené účinky. - Poznámky.

By Erica Bosio, Simeon Djankov, Edward Glaeser, and Andrei Shleifer

Public procurement in law and practice

Veřejné zakázky v legislativě a praxi

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 4, p. 1091-1117

Autoři na základě dat ze 187 zemí porovnávají souvislost mezi legislativou upravující veřejné zakázky, praxí a výsledky. Je identifikována korelace mezi zákony a praxí a výsledky, vztah mezi zákony a výsledky se ale nepotvrdil. Dále je vytvořen speciální model, prostřednictvím kterého autoři určují, v jakých podmínkách vede regulace k lepším výsledkům (vliv má kapacita veřejného sektoru). - Poznámky.

Juraj Šefčík

Účast dodavatelů ze třetích zemí ve veřejných zakázkách

Veřejné zakázky, Sv. 2022, č. 2, s. 36-40

Článek přináší úvod do problematiky účasti dodavatelů ze třetích zemí ve veřejných zakázkách. Přibližuje možnosti, které zadavateli skýtá právo omezovat účast neprivilegovaných dodavatelů v zadávacích řízeních, včetně charakteristických rysů aktuální právní úpravy, které ve svém důsledku činí toto právo v praxi obtížně využitelné. Autor charakterizuje základní principy postupu zadavatele vůči dodavatelům, kategorie privilegovaných a neprivilegovaných dodavatelů a kritéria sídla dodavatele. Dále rozebírá možnost omezení účasti neprivilegovaných dodavatelů (zákaz účasti a další formy omezení účasti), možné důvody tohoto omezení i omezení účasti jakožto projev odpovědného veřejného zadávání. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 28, (2022) č. 6

Radnice dostávají zdarma ke stažení vzor Zásad pro spolupráci s investorem (s. 7); Jaký bude osud letiště Hradčany v Ralsku? Získá ho Ministerstvo obrany i proti vůli místních obcí? (s. 14-15); Jak se vyvíjejí výdaje na nákup vody, paliv a energie v rozpočtech obcí? (s. 17-18); Nejen cyklostezky, ale i nové tramvaje, to vše lze zafinancovat zvýhodněnými úvěry od NRB (s. 19); Rozpočtová strategie sektoru veřejných institucí 2023 až 2025 (s. 22); Co obcím přinese změna uplatňování DPH při prodeji tříděného

odpadu a zajištění zpětného odběru obalů (s. 32); Slovenský zálohový systém denně vysbírání miliony nápojových obalů (s. 40); 5G sítě: Co mohou venkovu i městům přinést? (s. 48); Evropský eGovernment se průběžně vylepšuje (s. 49); Co by měl přinést zákon o cestovním ruchu a aplikace e-Turista? (s. 54); Černá stavba se nepromlčuje - veřejné stavební právo (s. 63-65).

Veřejná správa

Sv. 33, (2022) č. 5

Zaměstnávání handicapovaných: přizpůsobení podmínek a odstraňování bariér (s. 4-5); Zaměstnávání osob s postižením: méně překážek, více přiměřených opatření (s. 6-7); Zdravotní postižení není handicap (s. 8-9); Zpřístupňování webů a mobilních aplikací (s. 9); Dobrá praxe: zaměstnávání postižených (s. 10-12); Texty úředníků ve stylu „Easy to read“ (s. 10-11); Úřadům komunikace přes Portál občana vyhovuje (s. 13); Ivan Bartoš: Chceme zachovat dostupnost stavebních úřadů - rozhovor s ministrem pro místní rozvoj (s. 14-17); Integrace pokračuje: obce pomáhají se zajištěním ubytování, školní výuky či jazykových kurzů (s. 18-21); Sociální pracovníci obcí nejlépe znají situaci v terénu (s. 23-25); Martina Postupová: Práce se služebními úřady je náročná, ale obohacující (s. 26-27); OECD vytvoří Přehled o české veřejné správě (s. 31); Boskovice: historické město roku 2021 (s. 32-34); Vytváření online služeb nikdy nebylo jednodušší - NIA (s. 35); Den malých obcí: informace a inspirace na jednom místě (s. 36-37); Příležitosti pro česká města a regiony v programu Horizont Evropa - mezinárodní spolupráce na podporu vědy, výzkumu a inovací pro období 2021-2027 (s. 38-39); Cílem je mít data v bezpečí a bránit se kyberútokům (s. 40).

Veřejné finance. Rozpočet

Martin Greive, Jan Hildebrand, Moritz Koch

Brüssel fordert große Steuerreform

Brusel podporuje velkou daňovou reformu

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 100 (24.5.2022), S. 6-7

Shrnutí výsledků analýz Mezinárodního měnového fondu a Evropské komise, věnujících se stavu německého hospodářství a veřejných financí. Závěry obou zpráv jsou převážně shodné, identifikující přední rizika v rostoucí inflaci, možné stagflaci a zpomaleném hospodářském zotavení. MMF i EK shodně pozitivně hodnotí německou finanční politiku, MMF podporuje zachování stávajících pravidel veřejného zadlužení v jejich dosavadní konzervativní podobě. Doporučení Evropské komise se týká především daňové reformy, která by měla přinést zjednodušení daňového systému, snížení zátěže především střední třídy a vyšší efektivitu při výběru daní.

Moritz Koch, Carsten Volkery

EU will mit weiteren Milliarden helfen : Ukraine

EU pomůže dalšími miliardami : Ukrajina

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 97 (19.5.2022), S. 7

Ursula von der Leyen oznámila přípravu pomocného fondu Ukrajině, garantujícího jednorázovou půjčku ve výši až 9 miliard eur. Primární otázkou chystaného fondu je zdroj financí, neboť fond překračuje schválený rozpočtový rámec EU. EK zmiňuje možnost společné půjčky, kdy členské státy společně poskytnou garanci a půjčka bude distribuována prostřednictvím EK, za emise nového dluhopisu, podobně, jako v případě fondu obnovy při pandemii koronaviru. Další možností je využití finančních prostředků ze zmrazených ruských kont.

Eva Myšková Skarlandtová, Václav Sojka

Nejméně od roku 2012

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 4, s. 10-12

Daňová podpora výzkumu a vývoje (VaV) zaznamenala v ČR v r. 2020 meziroční pokles. Příspěvek seznamuje se statistickými údaji o výdajích na výzkum a vývoj v soukromých podnicích a ve veřejném sektoru, o přímé veřejné podpoře i o nepřímé veřejné podpoře (daňové odpočty na VaV). Dále přibližuje strukturu a velikost příjemců nepřímé veřejné podpory (72 % příjemců tvořily domácí podniky), odvětví zpracovatelského průmyslu, která nejvíce využívají podporu, i kraje ČR, v nichž se nejvíce koncentrují příjemci podpory.

Martin Ademmer, Jens Boysen-Hogrefe

The impact of forecast errors on fiscal planning and debt accumulation

Dopad chyb v prognózách na fiskální plánování a akumulaci dluhu

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 242, (2022) No. 2, p. 171-190

Neustálé deficity veřejných financí a rostoucí poměr dluhu k HDP v mnoha zemích světa ukazují, že je třeba lépe porozumět determinantům rozpočtových výsledků. Klíčovým vstupem pro plánovací proces jsou prognózy daňových příjmů, na jejichž základě vláda plánuje výdaje v příštích letech. Autoři zkoumají dopad chyb ve střednědobých prognózách daňových příjmů na konečné saldo rozpočtu. Analýza vychází z fiskálních údajů německých spolkových zemí a využívá prognózy příjmů a příslušné chyby exogenně dané v rozpočtovém procesu. Výsledky ukazují, že chyby prognóz v různých časových horizontech se výrazně promítají do konečného rozpočtového salda, což naznačuje, že plány výdajů se při revizi prognóz příjmů upravují pouze okrajově. V důsledku toho mohou chyby v prognózách daňových příjmů významně ovlivnit akumulaci veřejného dluhu. - Poznámky.

Karolína Zábojníková

Výnosy dluhopisů v posledních měsících prudce vzrostly

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 5, s. 14

Statistický pohled na dynamiku výnosů desetiletých vládních dluhopisů v Evropské unii. V poslední dekádě měly úrokové sazby spíše klesající tendenci, v některých zemích EU se dokonce snížily až pod nulovou úroveň. Ve druhé polovině r. 2021 ale nastartoval obrat, který se výrazně projevil v prvních měsících r. 2022 růstem úrokových sazeb a zvýšením nákladů na obsluhu státního dluhu. Největší přírůstky sazeb zaznamenaly Polsko, Rumunsko, Maďarsko, Česko a Řecko. Graf dokládá výnosy vládních dluhopisů s dlouhodobou splatností v jednotlivých zemích EU v březnu 2022.

Zemědělství

Jacqueline Goebel

Die weiße Inflation

Bílá inflace

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 22, S. 44-47

Náklady na výrobu mléka v Německu již několik měsíců rostou. Spotřebitelé zažívají cenový šok. Zemědělci sázejí na trhy, mlékárny platí více za pohonné hmoty a energii, balírny jsou na Ukrajině: sotva existuje produkt, u něhož je dominový efekt prudkého růstu cen tak zřejmý jako u mléka.

Životní úroveň

Valentina Romei, George Steer

Cost of living to weigh on UK consumer spending

Životní náklady ovlivňují výdaje spotřebitelů ve Velké Británii

Financial Times, Vol. 2022, No. 40991 (18.4.2022), p. 8

Maloobchodní tržby ve Spojeném království v nadcházejících měsících oslabí, protože došlo k uvolnění omezení proti covid-19 a spotřebitelé budou opět více utrácet za služby a pohostinství a méně za zboží, jelikož v reakci na krizi snižují své výdaje. Prezidentka ECB Christine Lagardeová uvedla, že ruská invaze na Ukrajinu by se mohla v eurozóně ukázat škodlivější pro podnikatelskou důvěru a investice než pandemie. Invaze také způsobila prudký nárůst cen potravin a energií a v minulém měsíci vyhnala inflaci v eurozóně na rekordních 7,5 %.

Sylva Höhne

Determinanty životní spokojenosti a materiálních životních podmínek v prvním roce pandemie covidu-19

Fórum sociální politiky, Sv. 16, (2022) č. 2, s. 9-14

Článek se zabývá determinanty současné materiální životní úrovně a životní spokojenosti české populace a vlivem, který na ně měla koronavirová pandemie. Autorka ověřuje hypotézu, zda jsou

materiální podmínky závislé pouze na sociálně-ekonomických charakteristikách a zda je s lepší materiální úrovní spojena i větší životní spokojenost. Další hypotézu představuje negativní dopad pandemie na tyto dvě sféry. K analýze využívá data pilotní studie výzkumu Současná česká rodina, který je součástí mezinárodního výzkumného programu (dotazování bylo provedeno v prosinci 2020 a následně v dubnu 2021). Výsledky ukazují, že mezi prosincem 2020 a dubnem 2021 klesla životní spokojenost a duševní pohoda populace ČR, zvláště pak mladých lidí do 30 let. Nepříznivě se v životní spokojenosti projevilo také zhoršení příjmové úrovně. Životní pohodu rodin s dětmi do 15 let snižovalo obtížnější sladování pracovních a rodinných závazků v souvislosti se zajištěním péče o děti a s distančním vzděláváním dětí. - Poznámky. -- Dopad pandemie na cenu práce v ČR a dalších rozvíjejících ekonomikách viz s. 20-26.

Táňa Dvornáková

Peněžní příjmy a náklady seniorů

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 5, s. 24-25

Informace o příjmové úrovni domácností v České republice za období 2019 až 2021 se zaměřením na situaci osob 65letých a starších. V r. 2020 se seniorské jednočlenné domácnosti staly kategorií s nejvyšším meziročním nárůstem průměrných čistých peněžních příjmů (měsíčně 17.635 Kč). Hlavní příjmy u nich sestávají z důchodů (88,9 % v r. 2020), pod hranicí ohrožení příjmovou chudobou se nacházelo 37,4 % domácností seniorů. Nejvýznamnější položkou rodinného rozpočtu zůstávají náklady spojené s bydlením. Za velkou zátěž považovalo v r. 2021 náklady na bydlení 18,3 % jednotlivců ve věku 65 let a výše, což oproti r. 2020 představovalo zlepšení situace. -- Podrobnější statistika příjemců starobního důchodu na s. 26. -- Viz i další příspěvky tematické přílohy Jak jsou na tom senioři na s. 21-31.

Ostatní

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 20

Digitalizace státu teď hned (s. 8-9); Inflace je nejvyšší za téměř 30 let (s. 10); Úleva od drahých energií přijde. Nebude to hned a ani bez boje: v cenách elektřiny i plynu se odráží omezení dodávek z Ruska. Roste i riziková přírážka kvůli obavám z toho, co bude dál - téma čísla (s. 12-15); Drahé energie dusí českou ekonomiku, vláda se do pomoci firmám nehrne - tlak na zastropování cen elektřiny a plynu (s. 16-18); Úřad práce má být partner pro firmy, ne otloukánek, kam nikdo nechodí: rozhovor s ministrem práce M. Jurečkou o připravovaných změnách v zákoníku práce (s. 20-25); Česko se stává centrem vývoje a výroby robotů. Láká hlavně americké koncerny - průmyslová robotizace (s. 30-33); Posílat peníze půjde i bez znalosti účtu. Stačit bude číslo mobilu - bankovní inovace (s. 34-35); Inflace vyvolává nutnost jednání o nových cenách mezi firmami - inflační doložky (s. 44-45).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 21

Centrální banka není prostředí pro holubice - názor odborníka (s. 8-9); Růst ekonomiky EU letos výrazně zpomalí (s. 10-11); Jak vyléčit inflaci? Michl se chce do bitvy pustit jinými zbraněmi - téma čísla o jmenování nového guvernéra ČNB (s. 12-19); Historie ČNB: Stoletý zápas o samostatnost a uměřenou měnovou politiku (s. 20-23); Inflaci by porazila "superbaterie". Ceny energií po jejím objevu krachnou - rozhovor s ekonomem P. Bartoněm ze skupiny Natland (s. 24-29); Josef Hlávka pohádkově zbohatl a pak podporoval českou vědu a umění - seriál České podnikání (s. 32-35); Výzkum Město pro byznys zmapoval dekádu. Ukázal, kde se byznysu daří (s. 40-41); Akciová bonanza je minulostí, burzy zažívají obří výprodeje (s. 42-43); Odepsat z daní bude možné i peníze na ukrajinské zbraně (s. 44-45).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 22

Konec inovační bubliny - americký akciový trh (s. 8-9); ECB sazby změny možná už v červenci (s. 10); EU Česku zvýšila limit pro placení DPH - povinné placení daně od 2 milionů korun (s. 11); Za přísnost mě lidé nebudou mít rádi. Bez odříkání však inflaci neporazíme - rozhovor s novým guvernérem České národní

banky A. Michlem (s. 22-28); Turistika v Česku stojí více na Čechách. Země začala lákat cizince jinak (s. 30-33); Nová práce pro auditory: ověřování zpráv o udržitelnosti, které budou pro firmy povinné (s. 36-37); Kam kráčí Sberbank - komentář (s. 43); Založit firmu levně bude možné od léta a v celé EU - novela živnostenského zákona a zákona o digitálních nástrojích v právu obchodních korporací (s. 48-49).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 23

Zvládnout inflaci? Stačí chovat se jako obvykle - komentář E. Zamrazilové (s. 8-9); EU se zřekla většiny ruské ropy (s. 10); Dotovaný život ve stínu jaderné elektrárny: život na Třebíčsku zcela změnila výstavba elektrárny v Dukovanech. Z kdysi zemědělského regionu je dnes centrum energetického byznysu - téma čísla (s. 12-19); Starostové dostanou manuály jako piloti, lidé občanku do mobilu - rozhovor s ministrem vnitra V. Rakušanem o digitalizaci, krizovém zákonu, dopadech ukrajinské krize a válečných uprchlících (s. 30-33); Investoři před 25 lety potopili českou korunu, ČNB kvůli tomu změnila přístup k inflaci (s. 34-36); Akciová anketa: trhy ovlivní hlavně protiinflační politika Fedu (s. 42-43); Firmy nevystačí s libivými zprávami, v ESG půjde o tvrdá data (s. 46-47).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 24

Doma je draho. Češi vyrazili na nákupy nemovitostí za hranice - téma čísla (s. 10-17); Česká vláda nechává podniky ve štychu. V zahraničí pomáhají víc - rozhovor s podnikatelem P. Juříčkem (s. 18-23); Drahá válečná nafta se do cen zboží teprve promítne. Dál přizívá inflaci (s. 24-25); Prosperitu vrátila Západu poválečná liberalizace a americká pomoc - seriál Dějiny ekonomiky - poválečná obnova (s. 34-37); Realitní fondy za covidový rok vykazovaly až dvouciferné výnosy - nejvýkonnější realitní fondy (s. 42-43); Malé podniky nemají peníze na posílení kyberbezpečnosti - připravovaná směrnice EU o zabezpečení před útoky hackerů (s. 44-45).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2022, č. 19

Inflace dál letí vzhůru (s. 8); Surovinové velmoci budou jiné než dnes: nové zdroje energie omezí moc zemí těžících fosilní paliva. Do popředí se dostanou státy s velkými zásobami nerostných surovin klíčových pro rozvoj solární a větrné energetiky (s. 12-17); Guvernér jsem já! Prezident Miloš Zeman svou volbou nového šéfa České národní banky překvapil úplně všechny (s. 20-21); Zlato nad bitcoin i Nasdaq: technologické akcie na burzách padají, do popředí zájmu se naopak dostávají hodnotové tituly - seriál Kované investice (s. 28-29); Koukáte ještě na Netflix? - ve spolupráci s Financial Times (s. 30-35); Skvělý stroj na peníze: Formule 1 (s. 36-37) a související článek na s. 38-42; Prohibice nefunguje: cestou snižování negativních dopadů kouření je nabídka méně škodlivých nikotinových alternativ (s. 48); Prezidentské volby 2023: půjde o ekonomiku (s. 50).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2022, č. 20

Stát jako spasitel je zbožné přání: Drahota! Chudoba! Česko propadá inflační hysterii, roste počet lidí ohrožených příjmovou chudobou, odbory slibují protesty. Začíná nový politický boj o sociální stát. Ustojí to Fialova vláda? - téma čísla (s. 12-16); Globální stagflační šok v roce 2022: bude hůř? Kombinace pandemie a války způsobila prudký vzestup inflace a zpomalení hospodářského růstu po celém světě - ve spolupráci s Financial Times (s. 18-25); Těžký úkol pro bankéře: kdy zvýšit úrokové sazby - centrální banky (s. 26-27); Jak investovat při stagflaci: když panuje stagflace kvůli drahým surovinám, bude se dařit měnám zemí, které suroviny hojně vyvážejí - seriál Kované investice (s. 28-29); Velká obilná operace: EU slíbila zvýšit podporu exportu ukrajinské pšenice, v průběhu tří měsíců jí musí dostat ze země 20 milionů tun (s. 34-35); Abeceda (ne)závislosti: nový seriál mapuje formou abecedních hesel oblasti, které jsou pro Česko zásadní (A až E) (s. 42-45).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2022, č. 21

Legendy o vodíku: budoucnost energetiky evropských států se nejen podle eurokomisařů jmenuje vodík - téma čísla o energetické alternativě a využití vodíku v dopravě (s. 12-21); Zemanova bankovní ruleta: do konce června musí hlava státu jmenovat tři nové členy rady ČNB a příští rok v únoru další dva (s. 26-27); Abeceda (ne)závislosti: seriál mapuje formou abecedních hesel oblasti, které jsou pro Česko zásadní (F až I) (s. 30-33); Přinese východní fronta NATO větší bezpečí? V Evropě je nejvíc

vojáků a zbraní ve stavu nejvyšší pohotovosti za poslední desetiletí. Na rozdíl od studené války se ale kontinent nemůže spolehnout na záruky diplomatických smluv - ve spolupráci s Financial Times (s. 34-39); Výroba aut v Česku klesla o pětinu (s. 48); (Ne)existující krize bydlení (s. 50).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2022, č. 22

Ropné embargo bude. Částečné (s. 8); Přezbrojit - rychle!: válka na Ukrajině odhalila osudové slabiny ve výzbroji evropských armád. Ani ta česká není výjimkou. Potřebuje rychle zmodernizovat a přizpůsobit se spojencům - téma čísla (s. 12-17); Němci musejí vzkřísit bundeswehr: na modernizaci německé armády, která se nachází na pokraji kolapsu, přislíbila vláda rekordních 100 miliard eur. Bude to ale stačit? - ve spolupráci s Financial Times (s. 18-23); Každá panika na akciových trzích odezní (s. 24-25); Válečné energetické terno - seriál Kované investice (s. 26-27); Brusel dá na snížení závislosti na ruském plynu 300 miliard - REPowerEU (příl. Energetika s. ii-iii); Zájem o zelenou energii se výrazně zvýšil (příl. Energetika s. viii); Abeceda (ne)závislosti: seriál mapuje formou abecedních hesel oblasti, které jsou pro Česko zásadní (J až N) (s. 30-33); Ojetiny v Česku zdražily o 22 procent (s. 50).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 100 (24.5.2022)

ČEZ vypustil boj o zásobníky plynu, Křetínský pokračuje - energetika (s. 1); Vláda chystá nový služební zákon. Díky tomu se může také zbavit úředníků spjatých s ANO - státní správa (s. 3); Kdo má dávky na děti, dostane tisíce na energie i bez žádosti - státní podpora formou příspěvku na dítě (s. 4); Blokování dezinformátoři chystají žaloby na Česko. Chtějí miliony i definici fake news (s. 6); Globalizace končí. Potíže světa ale potřebují globální řešení - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 101 (25.5.2022)

EU schválila Česku zvýšení limitu pro hlášení k platbě DPH (s. 2); Kryptoměnami bychom mohli platit i daně, říká Skopeček (s. 6); Trh s bydlením neochladil ani propad hypoték - ceny bytů a domů rostly meziročně o 20,6 procenta (s. 13); ECB pomalu obrací kormidlo a chystá se na zdražení peněz - komentář (s. 14); Dnešní růst úrokových sazeb není excesem, ale spíše návratem k normálu - hypotéky (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 106 (1.6.2022)

Konec mejdanu. Trh start-upů táhne dolů pád burz, zdražování peněz i válka (s. 1-2); Evropské embargo ruskou ropu ještě víc zlevní, za benzin a naftu si ale řidiči spíš připlatí (s. 9); Zadluženost českých domácností poprvé od února 2016 poklesla. Mohou za to drahé hypotéky (s. 12); Na Putina valí zatím nejtvrdší sankce. EU stopne dovoz jeho ropy - komentář (s. 14); Přijmeme euro, abychom mohli nadávat na Frankfurt, jako nadáváme na Brusel? - komentář (s. 15).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 107 (2.6.2022)

Chtějí vypadat dobře. Pumpaři zlevnili hned po snížení daně - spotřební daň na pohonné hmoty (s. 1) a související komentář na s. 14; Vláda odklepla dávku na dítě, příspěvky na bydlení se zjednoduší (s. 2); Chorvatskou měnou bude od ledna euro (s. 2); Embargo na dovoz ruské ropy vážně ohrožuje klíčovou německou rafinerii - válečné sankce (s. 10); Portál občana je sice fajn, ale proč se o něm lidé dozvídají jen náhodou? (s. 12); Varšavě se pomoc Ukrajině vyplácí. Dostane blokové peníze z EU - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 110 (7.6.2022)

Další skok. ČNB zvedne sazbu o tři čtvrtě bodu (s. 2) a související komentář na s. 20; Česko podle Babiše: 13 návrhů ANO na pomoc lidem by mohlo až zdvojnásobit státní deficit - státní podpora (s. 3); Stačí prý pracovat čtyři dny v týdnu. Británie zahájila největší experiment na světě - hospodářský experiment má pomoci ke zlepšení rovnováhy mezi prací a životem (s. 9); Kapitalismus vždy zkrotl giganty jako Facebook nebo Google. Nemusíme se jich bát - rozhovor s profesorem hospodářských dějin W. Plumpem (s. 12-13); Realitní fondy loni doručily svým investorům až dvouciferné výnosy. Podle expertů se dají udržet i letos (s. 15) a přehled nejvýkonnějších realitních fondů na s. 16; Inlace za květen překročí 15 procent - komentář (s. 19).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 112 (9.6.2022)**

Zemanova obměna rady ČNB uklidnila trhy. Holubičí revoluce se nekoná: ČNB stojí před velkou personální výměnou. Zeman jmenoval Zamrazilovou, Kubelkovou a Fraita do bankovní rady (s. 1) a související komentář na s. 15; Průměrná nabídková sazba hypoték míří k šesti procentům (s. 2); Konec spalovacích motorů. Nová auta po roce 2035 už jen na elektřinu, schválili europoslanci (s. 3); Nečekáný půvab inflace - komentář ke kupní síle domácí měny v zahraničí (s. 12); Zákon o tržní síle nově dopadne na více obchodníků (s. 13).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 92 (12.5.2022)**

Úkol pro nového guvernéra ČNB Michla: nezvedat sazby (s. 1) a související komentář na s. 14; Česko je připravené postavit terminál na zkapalněný plyn (s. 4); Česko je opět v kurzu. Investovat tu chtějí výrobci baterií i podniky, které by rády nahradily dodavatele z Asie - zahraniční investice v ČR (s. 11); Jedna z největších kryptoměn ztratila skoro šedesát miliard - TerraUSD, investice do kryptoměn (s. 12); Rozsudek vynese umělá inteligence. Justice kráčí do éry soudnictví přes internet (s. 13); Soud ulevil žadatelům o odpočet daně z přidané hodnoty - deklarovaný dodavatel (s. 13); Bitcoinová bublina splaskla, naivním investorům k vzteku - komentář J. Hrstkové (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 96 (18.5.2022)**

Zoufalá města drtí inflace. Firmy nezvládají stavět za loňské ceny, vláda zvažuje dotace - stavební zakázky (s. 3); Holub z ČNB: nový guvernér dostal od investorů žlutou kartu ještě před nástupem (s. 5) a související komentář na s. 14; Kryptoměny nejsou jako zlato - komentář (s. 12); Trh s bydlením je vítězem krizí. Ceny ale mohou klesnout (s. 13); Kvůli bitcoinu hrozí bankrot první zemi. Salvador přivedl na pokraj krachu prezident (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 97 (19.5.2022)**

Evropa má plán, jak se zbavit plynu a ropy z Ruska - energetická krize (s. 1-2); Vládní analýza: uprchlíci mohou státu ušetřit tolik korun, že by Češi mohli jít dříve do důchodu (s. 3); Méně byrokracie a až čtyřikrát víc výkonu. Vláda chce ulevit "střešním" solárníkům (s. 6); Blokáda dezinformačních webů skončí. Chybí pro ni zákon a provozovatelé ji stejně obcházejí - hybridní hrozby (s. 13); Česko má zpoždění u ochrany autorských práv podle EU - směrnice DSM (s. 13); Michl nemusí v čele ČNB přinést žádnou změnu měnové politiky - komentář (s. 14); Alois Rašín, génius měnové politiky, jejíž návrat ale nikdo nechce (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 98 (20.5.2022)**

ČEZ se musí změnit, ve hře je jeho rozdělení na dvě firmy, řekl pro HN premiér Petr Fiala (s. 3) a Na odstřižení se od Ruska chce mít shodu i s Babišem - rozhovor s premiérem na s. 8-9; Stanjura nařídil přezkum loňského prominutí DPH (s. 4); Jak na reformu důchodů? Místo zvedání daní by šlo využít zaměstnání statisíců uprchlíků (s. 5); Na kurz by se mělo sahat jen v případě jeho divokého úletu - komentář k intervencím ČNB proti oslabení koruny (s. 15); Jiří Šmejce, nový první muž PPF (s. 22-23).

Hrot**Sv. 2022, č. 20**

Nic než jádro: českou energetiku a průmysl zachrání atom. Bude to ale chvíli trvat - téma čísla o atomové energetice v ČR, Německu a v Japonsku (s. 6-13); Češi střídají Rusy - ČR nahradí Rusko v Radě OSN pro lidská práva (s. 18); A co naši lidé, bohatí a chudí zároveň? - komentář M. Zámečnicka (s. 19); Trhům Michl nevoní: jmenování Aleše Michla prolomilo tradici, podle níž prezidenti při jmenování guvernéra ČNB upozadili své politické a stranické zájmy (s. 26-27); Menší prodeje, vyšší tržby: automobilový průmysl čelí problémům na mnoha frontách, přesto automobilkám rostou zisky. Mohou za to vyšší ceny i produkce vozů s vyšší marží (s. 32-33); Všichni chceme mír, ale Putin je jinde: ruský prezident přitom může klidně doma tvrdit, že Ukrajinu "denacifikoval", a ruské vojáky stáhnout, říká v rozhovoru britský premiér B. Johnson - ve spolupráci s The Economist (s. 38-40); Kde má Putin pravdu (s. 42-45).

Hrot**Sv. 2022, č. 21**

Biliony v tahu: ztráty hlavních akciových indexů od začátku roku se počítají v desítkách procent a bilionech dolarů. Stovky miliard se vypařily i z trhu kryptoměn - téma čísla (s. 6-11); Byznys na Max: lékárenská jednička Dr. Max měla v Česku rekordní tržby i zisk a dále roste - rozhovor s manažerem D. Horákem (s. 18-23); Obchod se suchem (s. 24-26); Lepší nemluvit: válka na Ukrajině je možná to jediné, na čem se američtí Republikáni a Demokráté shodnou. Konsenzus udržují tím, že o něm moc nemluví - ve spolupráci s The Economist (s. 32-33); Leccos se kecne: šířitele dezinformací a nepřátelské propagandy posílalo do vězení už "staré" Rakousko a po něm Masarykova první republika. Máme to dělat taky? (s. 44-46).

Hrot**Sv. 2022, č. 22**

Až se zima zeptá: rostoucí ceny a nejistota v dodávkách ruského plynu tlačí české domácnosti, aby si hledaly jiné způsoby vytápění. Třeba zájem o tepelná čerpadla je tak enormní, že některé firmy přijímají objednávky až na příští rok - téma čísla (s. 6-13); Ruleta na Hradčanech - komentář k očekávanému jmenování nových členů bankovní rady ČNB (s. 18); Macron bude novým lídrem EU: Francii čekají velké reformy. Prezident se do nich pouští ve skvělé kondici - rozhovor s prof. Hanou Machkovou z VŠE (s. 22-27); Mileniálové nakupují umění: pandemie zrodila novou generaci mladých sběratelů, kteří v loňském roce nakopli tuzemský trh s uměním (s. 30-34); Hladomory ve světě narvaných sýpek: blokáda ukrajinských přístavů je zásadním rizikem pro potravinovou bezpečnost, když obilí z Ukrajiny živí na této planetě asi 400 milionů lidí - makropohled M. Zámečnicka (s. 40-41); Kdy a jak to skončí? Podmínky míru na Ukrajině rozdělují západní spojence na dva tábory - ve spolupráci s The Economist (s. 44-45).

Hrot**Sv. 2022, č. 23**

Bereme všechno kromě plynu: Sokolovská uhelná s novou majetkovou strukturou plánuje investice do zelené energetiky i sítí. Zatím však tápe nad budoucností zemního plynu a uhlí. A totéž platí i pro celý stát - téma čísla (s. 6-9); Návrat krále: pro nás teď není alfou a omegou, kdo tím panovníkem bude, ale aby varianta nepolitické hlavy státu byla pro většinu přijatelná - rozhovor s podnikatelem Z. Prázdňým z Českého královského institutu (s. 16-21); Porcování pohublého medvěda: jednotlivé části zdravotní péče bojují o peníze na příští rok. Stát i pojišťovny potřebují ušetřit (s. 27); Gazdík řeší, co s Cermatem (s. 28-29); Proč je tak málo špatných úvěrů: statistiky mají zhruba čtvrt roku zpoždění za skutečným stavem. Bude hůř - makropohled M. Zámečnicka (s. 34-35); Inflace jako chytrá horákyně: zároveň jednoduchá a zároveň složitá. Taková je inflace. Jaké jsou příčiny té současné? (s. 46); Uloupí i to, co se nedá odnést: pod rouškou odvety za sankce Rusko legalizovalo krádeže duševního vlastnictví - ve spolupráci s The Economist (s. 47); Agenti 000: čínští špióni - ve spolupráci s The Economist (s. 48-49).

Účetnictví**Sv. 2022, č. 5**

Zprávy vyhotovované účetními jednotkami (s. 3-9); Zpráva o vztazích mezi propojenými osobami (s. 10-13); Ověření výroční zprávy auditorem (s. 14-17); Testy pro rozdělení a výplatu podílu na zisku (s. 18-25); Schvalování a zveřejňování účetní závěrky a výroční zprávy (s. 26-29); Cizoměnové zálohy v rozsahu interpretací Národní účetní rady (s. 39-41); Daňová informační schránka plus (s. 42-45).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 20, (2022) č. 5**

Změna zakladatelských dokumentů obchodních společností územních samosprávných celků (s. 3-6); Úředníci územních samosprávných celků (s. 7-12); Logování a odpovědnost správce osobních údajů za využívaný IT systém (s. 13-14); Účtování o transferech aneb prověřte si své znalosti - 6. část (s. 19-22); Fundace v občanském zákoníku a související vybrané problémy - dokončení (s. 23-27).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	49
Ekonomické vědy. Ekonomie	49
Podnik a podnikání	50
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	50
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	51
Právo.....	51
Veřejné finance. Rozpočet.....	52
Ostatní	53

Daně

29991

Miloslav Kopřiva, Jan Breburda, Jaroslav Novotný

Manuál k daňovému řádu

Ostrava : Sagit, 2022, 1295 stran

Praktický a ucelený průvodce daňovým řádem (zák. č. 280/2009 Sb.) podle stavu k 1.1.2022. Obsahuje komentáře ke všem ustanovením daňového řádu, zásadní pasáže z rozsudků správních soudů a Ústavního soudu a příklady. Kniha reaguje na legislativní vývoj dané problematiky v posledních letech, zejména ukotvuje témata, která přinesla dosud největší novela daňového řádu v roce 2021 (revoluční systém lhůt pro podávání daňových přiznání, způsob zahajování, vedení a ukončování daňových kontrol, široká oblast placení daní vč. aplikace zálohy na daňový odpočet, nové uspořádání sankčního systému, promíjení příslušenství daně, daňová informační schránka apod.) a promítá též postupné změny občanského soudního řádu, které ovlivňují vymáhání daní. - 3. rozšířené a aktualizované vydání - Obálkový podnázev: výklad k jednotlivým ustanovením zákona, judikatury, příklady, podle stavu právní úpravy k 1.1.2022. - ISBN: 978-80-7488-491-7 (vázáno)

E-9636

Klára Kalíšková, Michal Šoltés

Spočítali jsme za vás : dopady zrušení superhrubé mzdy, snížení odvodů na sociální pojištění a zavedení daňových prázdnin

Praha : Národohospodářský ústav AV ČR, v.v.i., 2022, 28 stran : grafy

Vyhodnocení dopadu daňových zákonů přijatých v prosinci 2020 a v červenci 2021 na povinné odvody zaměstnanců z příjmů v roce 2022, které vedly ke čtyřem změnám, které jsou popsány a znázorněny v grafech (zrušení superhrubé mzdy, postupné navýšení roční slevy na poplatníka, zvýšení daňové slevy na druhé dítě, zrušení maximálního daňového bonusu). Vyhodnocení daňových dopadů dvou vybraných návrhů z Programového prohlášení vlády z ledna 2022. Jedná se o snížení sociálního pojištění na straně zaměstnavatele o 2 procentní body a zavedení daňových prázdnin se zastropováním výše příjmů pro rodiny, které čerpají rodičovský příspěvek nebo mají tři a více dětí. - ISBN: 978-80-7344-627-7 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

30011

Eva Cihelková ; s předmluvou Aleksandra Ključnikova

Komparativní ekonomika : historické, kategoriální a teoretické fundamenty, komparativní metodologie, případová studie

Praha : Wolters Kluwer, 2022, 343 stran : ilustrace

Vědecká monografie se zabývá komparativní ekonomikou v širokém slova smyslu. Jejím záměrem je vytvořit poznatkový základ pro pochopení existence a diferenciaci ekonomických systémů jako výsledku reálného vývoje ve světové ekonomice, rozlišení a srovnávání čistých a ideálních modelů ekonomických systémů jako teoretického rámce pro osvojení si komparativní metodologie a pro aplikaci instrumentu substituce experimentu. Tento záměr je popsán v pěti kapitolách s názvy: Historické a kategoriální fundamenty komparativní ekonomiky (evoluce komparativní ekonomiky, ekonomický systém a model, teoretický a praktický význam); Teoretické základy komparativní ekonomiky - čisté ekonomické modely a obecné ekonomické systémy (typologie a spektrum); Teoretický rámec komparativní analýzy - ideální modely a reálné ekonomické systémy (vyspělé, tranzitní, rozvojové země); Komparativní metodologie - reálné ekonomické systémy a jejich srovnávání (specifikace, klasifikační a hodnotící kritéria, určení konkrétních technik a metod srovnávání); Případová studie „Komparace vývoje agrárních politik Senegalu a Keni v kontextu jejich institucí, politického prostředí, rozvoje zemědělství a obchodu se zemědělskými produkty“. V závěru publikace je uveden náčrt dopadů pandemie COVID-19 na ekonomické systémy států a politiky vlád a také možnosti jejich dalšího zkoumání. Komparativní výzkum a srovnávací ekonomická studia jsou základem nejen pro normativní ekonomickou teorii, ale také pro vyhodnocování národního podnikatelského prostředí zemí, do něhož podnikatelé z jiné země vstupují jako do mezinárodního prostředí. - Vydání první - ISBN: 978-80-7676-290-9 (brožováno)

Podnik a podnikání

29945IV

Ivan Macháček a kolektiv autorů

Rodinné podnikání v podmínkách roku 2022. Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních České republiky, 2022, 64 stran

1. příspěvek: varianty rodinného podnikání v podmínkách roku 2022. Otázky související s daňovým řešením jednotlivých variant z pohledu daně z příjmů. Jedná se o podnikání manželů za použití majetku zahrnutého ve společném jmění manželů, podnikání doma za účasti dalších osob, rodinné podnikání za účasti spolupracující osoby a v rámci rodinného závodu, podnikání společníků sdružených ve společnosti. 2. příspěvek: znění rozhodnutí ministra financí o prominutí příslušenství daně a zálohy na daň z důvodu mimořádné události. 3. příspěvek: zodpovězené dotazy z oblasti účetnictví, daní a pracovního práva. Např. dotaz na ukončení paušálního režimu a platby záloh OSVČ na sociální a zdravotní pojištění, nabytí pohledávky podstoupením, spolupráce s platformou UBER, zahraniční fyzická osoba a povinnost vést účetnictví, účtování výstavby bytového domu, konkurenční doložka, pracovněprávní souvislosti pro zaměstnance z Ukrajiny aj. - Okénko odborné angličtiny. - ISBN: 978-80-7626-026-9 (brožováno)

30003

Vratislav Košťál

Veřejnoprávní regulace podnikání v energetice

V Praze : C.H. Beck, 2022, xii, 170 stran

Tématem publikace je prolínání a konkrétní formy projevování veřejného zájmu do právní úpravy sektorů elektroenergetiky a plynárenství v energetickém zákoně jako zásadním právním předpisu pro podnikání v těchto energetických sektorech, a to ve vazbě na tzv. třetí liberalizační balíček EU z roku 2009, a zaměření na nejproblematictější místa tuzemské právní úpravy. Kniha nejprve vymezuje relevantní interpretační východiska, aby se následně věnovala problémům nekalých obchodních praktik, nedostatečností úpravy dodávky poslední instance, limitům výkonu oprávnění provozovatelů soustav v elektroenergetických a plynárenských soustavách vůči vlastníkům nemovitostí i aplikační praxi cenové regulace nebo srovnáním se zahraničními právními úpravami. - Vydání první - ISBN: 978-80-7400-857-3 (brožováno)

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

29992

Simona Kropáčková, Magdalena Čudová, Tomislav Šimeček, Tomáš Podškubka, Martin Laipold, Věra Brodecká, Romana Hlůšková

Bytové domy - zdroj příjmů i povinností : správa nemovitostí v daňových a právních souvislostech

Praha : Wolters Kluwer, 2022, 381 stran

Komplexní pojetí problematiky vlastnictví bytového fondu se zaměřením na časté chyby a příklady z praxe. Autoři srozumitelně a prakticky seznamují se vším, co by pronajímatel nebo investor v oblasti realit měl znát, a to v širších daňových a právních souvislostech. Názvy kapitol: Nemovitost jako investice; Zvažování koupě nemovitosti - základní postupy spojené s odhadem hodnoty nemovitosti; Katastr nemovitostí; Struktura a obnova bytového fondu; Ekonomika nájemního bydlení; Efektivní pronájem nemovitosti; Správa bytového fondu; Smluvní vztahy; Služby poskytované s užíváním bytových a nebytových prostor v domě; Pohledávky; Průkaz energetické náročnosti budov; Pojištění; Poradenství a vzdělávání v oblasti nemovitostí; Zákony a co v nich hledat (praktické předpisy); Nemovitosti a daně; Schopnosti vydělat si na bydlení (komfort bydlení, růst populace, růst ceny za bydlení). Publikace vychází z právního stavu ke dni 1.11.2021. - Druhé, aktualizované a rozšířené vydání - Přílohová část obsahuje vzory tiskopisů. - ISBN: 978-80-7676-275-6 (brožováno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

30016

Iveta Chmielová Dalajková

Řízení lidských zdrojů ve veřejném sektoru

Praha : Wolters Kluwer, 2022, xviii, 258 stran

Vybrané oblasti personalistiky z komparativního pohledu: podmínky pro přijetí, benefity, vzdělávání, služební hodnocení a systém odměňování, kárná odpovědnost a délka služebního nebo pracovního poměru. V první části se autorka věnuje právním normám porovnávaných zákonů, kterými jsou upraveny státně zaměstnanecké poměry v zákoně o vojácích z povolání, zákoně o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, zákoně o soudech a soudcích, zákoně o státní službě, zákoně o zahraniční službě a zákoně o úřednících územních samosprávných celků a doplňkově v zákoníku práce. Ve druhé části porovnává zákonné normy podle stěžejních personálních politik veřejného sektoru: podmínek pro přijetí, benefitů, vzdělávání, služebního hodnocení, kárné odpovědnosti a délky státně zaměstnaneckých poměrů. Třetí část se věnuje zákonu o státní službě, a to personálnímu plánování, stanovování předpokladů a požadavků na zaměstnance, vytváření služebních a pracovních míst, výběru zaměstnanců, adaptačnímu procesu i roli a funkci manažera ve státní službě. V závěru autorka definuje personální strategii ČR v oblasti řízení lidských zdrojů veřejného sektoru. - Vydání první - ISBN: 978-80-7676-393-7 (brožováno)

Právo

30010

Michal Petr, Eva Zorková

Koncept soutěžitele v českém a unijním právu

V Praze : C.H. Beck, 2021, xviii, 188 stran

Pojem soutěžitel je klíčovým pojmem českého "veřejného" soutěžního práva. Jeho významovým předobrazem je pojem podnik, užívaný v unijním soutěžním právu. Hranice pojmu podnik je vymezena dvěma definičními znaky: aktivitou, kterou vykonává (hospodářská činnost), a jednotným vystupováním určitých osob na trhu (ekonomická jednotka). Cílem studie je najít odpovědi na otázky týkající se pojmu podnik. Co je to hospodářská činnost (na jaké aktivity vůbec soutěžní právo dopadá), kdo je původcem této aktivity (koho lze považovat za jednotku, jež vykonává hospodářskou činnost a ovlivňuje tím hospodářskou soutěž), pokud je tato jednotka tvořena více osobami, která konkrétní osoba odpovídá za protisoutěžní jednání, kterého se dopustil podnik jako ekonomická jednotka? A jaký dopad má na jejich vztahy skutečnost, že se jedná o součásti téhož ekonomického celku? Tyto čtyři otázky, charakterizující adresáty unijního soutěžního práva, které umožňují posuzovat jednotlivé ekonomické celky, bez ohledu na jejich právní kvalifikaci a právní osobnost a bez ohledu na jejich formální označení, jsou základem této publikace. - Vydání první - ISBN: 978-80-7400-865-8 (brožováno)

30001

Pavel Svoboda a kolektiv

Nadnárodní prvky v Evropské unii a jejím právu

Praha : Leges, 2022, 167 stran

Publikace poukazuje na skutečnost, že množství nadnárodních prvků ve spolupráci členských států EU je tím, co ji odlišuje od ostatních forem mezinárodní integrace či spolupráce, a vyzdvihuje faktický i právní význam těchto prvků pro mezinárodní vztahy v Evropě. Autoři analyzují protikladnost nadnárodní metody spolupráce a metody mezistátní, poskytují souhrnný pohled na supranacionalitu (způsob rozhodovacího procesu na mezinárodní úrovni) s důrazem na její význam pro budování dnešní EU a na její právní zakotvení. Na příkladu několika unijních politik jako případových studií (ochrana zdraví, prostor svobody, bezpečnosti a práva, obchodní politika, humanitární pomoc aj.) vysvětlují postavení nadnárodních prvků ve fungování EU. - Vydání první - Seznam dokumentů institucí EU a seznam rozsudků Soudního dvora EU vztahujících se k tématu. - ISBN: 978-80-7502-551-7 (brožováno)

30002

Magdaléna Svobodová

Občanství Evropské unie

Praha : Auditorium, 2021, 359 stran

Historický vývoj institutu unijního občanství, charakteristické rysy a jeho srovnání se státním občanstvím. Těžištěm publikace je obsah unijního občanství, tj. práva a povinnosti občanů EU, přičemž pozornost je věnována zejména právu pohybu a pobytu občanů EU, právu nebýt diskriminován na základě státní příslušnosti a politickým právům občanů EU. Kniha zohledňuje také aktuální otázky dopadu pandemie COVID-19 a brexitu na občanství Unie. - ISBN: 978-80-87284-89-6 (vázáno)

30012

Štěpánka Bilová, Radmila Doupovcová, Alena Hradilová, Věra Hromádková, Barbora Chovancová, Hana Kallus, Radek Šimek

Právníková angličtina

Praha : Grada, 2022, 325 stran

Učebnice se nezaměřuje pouze na rozvoj jazykových dovedností, učí také strategie, jak komunikovat v oblasti praktické právníkové angličtiny. Názvy kapitol: Charakteristika právníkové angličtiny; Efektivní vyjednávání; Argumentace; Mediaci; Úvodní rozhovor s klientem; Korespondence v právní praxi; Zdokonalování právníkové angličtiny; Časté chyby Čechů v právníkové angličtině; Souhrnná cvičení a přehled užitečných frází. - První vydání - Na deskách: kniha ušitá na míru českým právníkům. - ISBN: 978-80-271-2537-1 (brožováno)

Veřejné finance. Rozpočet

30008I

Executive Office of the president of the United States. Office of Management and Budget

A budget for better America : Promises kept. Taxpayers first. :**Rozpočet pro lepší Ameriku : Splněné sliby. Daňoví poplatníci na prvním místě. :**

Washington, DC : U.S. Government Publishing Office, 2019, 144 stran : tabulky, grafy, rámečky

Rozpočet vlády Spojených států amerických na fiskální rok 2020 členěný dle ministerstev a dalších agentur. Obsahuje rozpočtové poselství prezidenta Trumpa, informace o prezidentových prioritách a souhrnné tabulky. - 2 svazky (sign. 30008I a 30008II). - ISBN: 978-0-16-095071-1 (brožováno) Plný text dostupný z: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/BUDGET-2020-BUD/pdf/BUDGET-2020-BUD.pdf>

30008II

Executive Office of the president of the United States. Office of Management and Budget

A budget for better America : Promises kept. Taxpayers first. : Appendix**Rozpočet pro lepší Ameriku : Splněné sliby. Daňoví poplatníci na prvním místě. : Dodatek**

Washington, DC : U.S. Government Publishing Office, 2019, 1313 stran : tabulky

Rozpočet vlády Spojených států amerických na fiskální rok 2020. Navazuje na publikaci Budget of the U.S. government: fiscal year 2020. Tento dodatek obsahuje detailní informace o přidělování částek a financích tvořících rozpočet, členěné dle jednotlivých ministerstev a agentur. - 2 svazky (sign. 30008I a 30008II). - ISBN: 978-0-16-095072-8 (brožováno)

29994

International Monetary Fund

Fiscal monitor :strengthening the credibility of public finances. October 2021**Fiskální monitor : posílení důvěryhodnosti veřejných financí. Říjen 2021**

Washington : International Monetary Fund, 2021, xiii, 96 stran : tabulky, grafy

Publikace vydávána 2x ročně Mezinárodním měnovým fondem. Toto číslo monitoru pojednává o politice v době nejistého oživení a posílení důvěryhodnosti veřejných financí. - Poznámky -- Přílohy. - ISBN: 978-1-51358-414-0 (brožováno)

E-9635

Daniel Kolář, Petr Janský

Nárůst o 395 miliard Kč oproti roku 2019 : kam směřoval první návrh výdajů státního rozpočtu na rok 2022

Praha : Národohospodářský ústav AV ČR, v.v.i., 2022, 32 stran : grafy

Přehledová studie mapuje strukturu výdajové stránky státního rozpočtu (dále jen SR) a zjišťuje hlavní složky výrazného růstu po roce 2019 tak, jak byl návrh státního rozpočtu pro rok 2022 předložen vládou A. Babiše. V analýze se autoři zaměřují na ty výdajové položky, které jsou svým objemem nejvýznamnější a u kterých oproti skutečnosti roku 2019 došlo k nejvýznamnějším změnám. V rámci toho ukazují, do jaké míry nominální růsty položek státního rozpočtu zohledňují inflaci. Dále jsou rozebrány jednotlivé kategorie výdajů SR a identifikovány nejvýznamnější změny. Následuje pohled na celkový nárůst výdajů ve sledovaném období, kdy osm druhů výdajů SR dominantně přispělo k jeho celkovému nárůstu v roce 2022. Závěr studie obsahuje stručný komentář ke zjištěným skutečnostem, zasazený do politicko-ekonomického kontextu. - ISBN: 978-80-7344-626-0 (brožováno)

29990I Pouze prezenčně

Ministerstvo financí

Státní rozpočet České republiky na rok 2022 : schválený Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR dne 10. března 2022

Praha : Ministerstvo financí ČR, březen 2022, 2 sv. : tabulky, grafy

Obsah 1. svazku je rozdělen do dvou částí. Část I. obsahuje znění zákona č. 57 ze dne 10. března 2022 o státním rozpočtu ČR na rok 2022. Část II. obsahuje další vybrané dokumenty: usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 136 a doprovodné usnesení č. 137 ze 14. schůze ze dne 10. března 2022; Usnesení vlády ČR ze dne 9. února 2022 č. 80; Usnesení vlády ČR ze dne 20. října 2021 č. 911; Usnesení vlády ČR ze dne 27. září 2021 č. 835; Makroekonomický rámec a fiskální politika; Zpráva k zákonu o státním rozpočtu ČR na rok 2022; Rozpočty územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti; Tabulková část. Svazek 2. obsahuje strukturu rozpočtů kapitol podle druhů a odvětví. - Čj. MF-5 455/2022/1101-1. - (brožováno)

Ostatní

29999

Václav Minář

Autoškola : moderní učebnice a testové otázky

Praha : Grada, 2022, 303 stran : ilustrace, fotografie

Znalosti nezbytné pro získání řidičského oprávnění skupiny B jsou podané stručným a srozumitelným výkladem s fotografiemi a ilustracemi. Tematické okruhy ke zkoušce: kontrola a údržba vozidla, seznámení s vozidlem a základní úkony, zásady bezpečné jízdy, pravidla provozu na pozemních komunikacích (zák. č. 361/2000 Sb.) a další související předpisy, dopravní značky a zdravotnická příprava. Zkušební testové otázky včetně správných výsledků jsou aktualizované k datu 14.2.2022. - ISBN: 978-80-271-3552-3 (brožováno)

30013

Wladislaw Jachtchenko ; překlad Iva Michňová

Férová rétorika : nejlepší přesvědčovací techniky

Praha : Grada, 2022, 219 stran

Efektivní přesvědčování ostatních lidí metodou férové rétoriky, a to cestou naslouchání a pochopení druhého, používáním racionálních argumentů i otázek a cestou hledání nejlepšího řešení. Příručka popisuje metodu této komunikace a je doplněna tipy, cvičeními a ukázkami. - První české vydání - ISBN: 978-80-271-3345-1 (brožováno)

Odbor Vnější vztahy a komunikace Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfc.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfc.cz/oknihovne.php>